

Vestnik

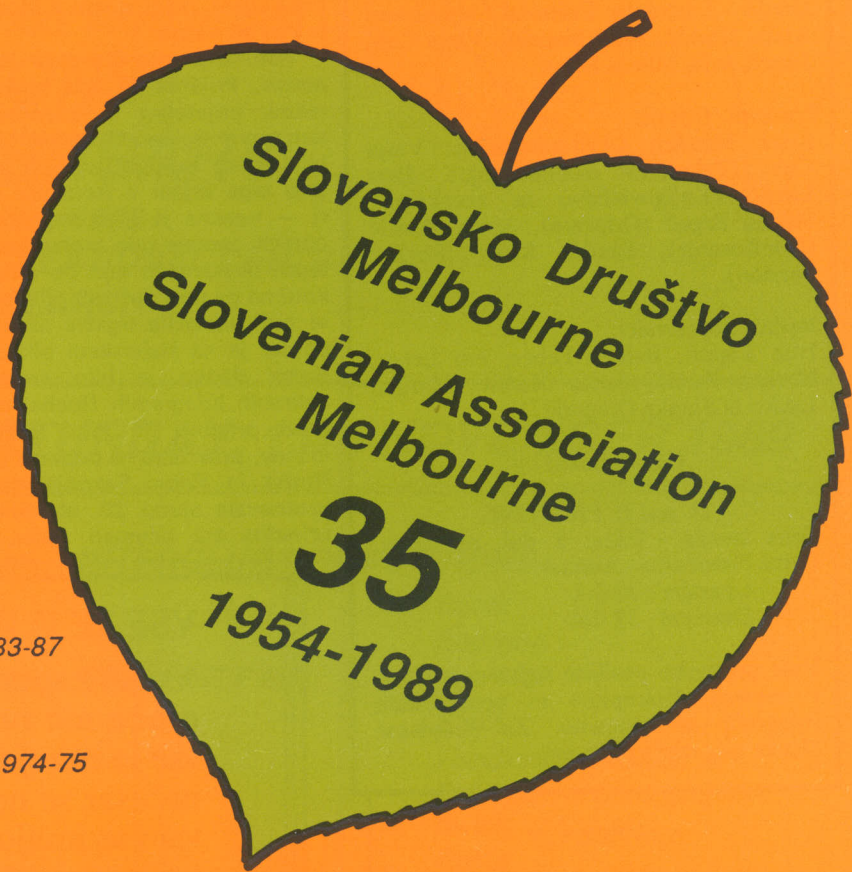

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

“Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215”
CATEGORY A

ŠTEVILKA 0

OKTOBER 1989

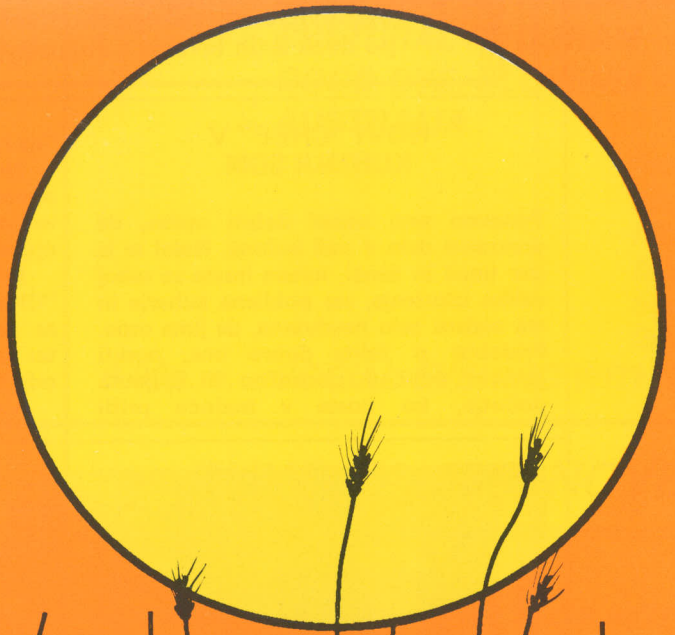
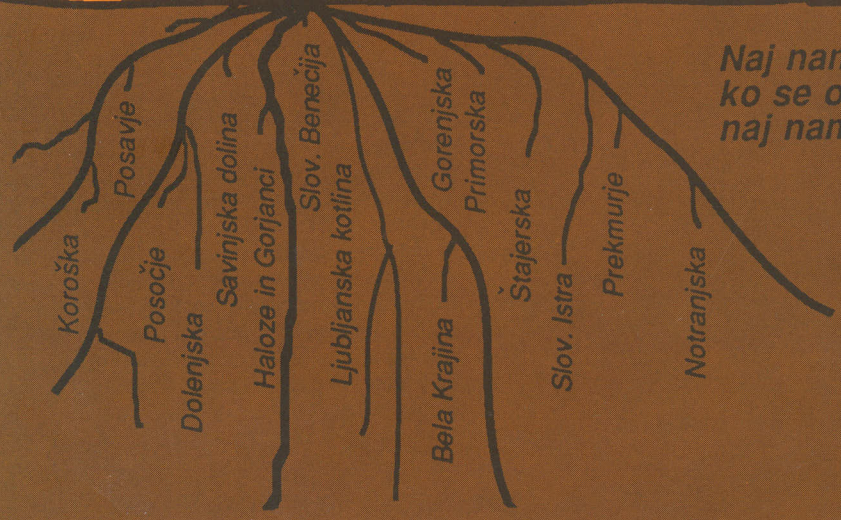
- Miloš Abram, 1956-57
- Srečko Košir, 1959-60
- Maks Hartman, 1961-62
- Virgilij Gomizelj, 1963-64
- Tone Slavič, 1966-69
- Franc Sajovic, 1970-72
- Stanko Prosenak, 1975-79, 1981-83
- Frank Prosenik, 1987-89
- Anica Markič, 1989
- Peter Mandelj, 1979-81, 1983-87
- Pavle Česnik, 1973-74
- Marijan Peršič, 1969-70
- Simon Špacapan, 1965-66, 1972-73, 1974-75
- Leopold Jauk, 1962-63
- Vinko Molan, 1960-61
- Marjan Opelt, 1958-59
- Zlatko Verbič, 1954-56, 1957-58

Ženska sekcija in kuhinja, balinarji, lovski in ribski društva
Dramska skupina, šola, plesne skupine, kulturni pododbor, knjižnica, pevski zbor

Odborniki in vsi člani društva z družinami

Upokojenska družina, vsi prostovoljni delavci
Vestnik - odbor in sodelavci
Mladina

Avstralija

Naj nam bo društveno življenje kakor žitno klasje -
ko se obrne na večer
naj nam naročje ne ostane prazno . . .

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O. Box 56,
ROSANNA. VIC. 3084.
TEL: 459.2163

LASTNIK - PUBLISHER
SLOVENIAN ASSOCIATION
MELBOURNE
P.O. Box 185
ELTHAM. VIC. 3095.

Uredil - Edited by Editorial Committee:
Anica Markič, Peter Mandelj, Vasja Čuk,
Jana Lavrič, Milena Brgoč.

Upravni Odbor:

Peter Mandelj (Administracija), Vasja
Čuk (Tehnično izoblikovanje), Jana
Lavrič (Knjigovodstvo in korektura),
Milena Brgoč (Odprava), Anica Markič
(Dopisovanje), Sandra Krnel (English
Section).

Redni dopisovalci:

Ivan Lapuh, Helena Leber, Ivo Leber,
Marijan Persič, Anica Markič, Marijan
Lauko in Stanka Gregorič.

Tisk - Printed by:

D. and D. PRINTING
Cena izvoda - Price: 2 dol. per copy.
Letna Naročnina - Annual:
Australia - 20 dol.
Overseas - 32 dol.

Vaše prispevke pošljite najkasneje do 5.
v mesecu. Rokopisov in nenaročenih
fotografij ne vračamo. Za podpisane
članke odgovarja pisec sam.

NAŠ PRAPOR

Na gori kres
in vejca zimzelena,
črna stavk
s krujo in znojem prepojena,
žandarjev bič,
solze in krik,
kalvarija herojev,
v okovih domovina -
to, sinko moj,
rodov je naših zgodovina!

Ni dal se kmet -
za meč zamenjal je oralo,
kovač za puško dal
je dedno nakovalo!
Teptanih množic tleča vest,
od severa do juga,
uporno stisnila je pest,
da zlomi tujo silo -
to, sinko moj,
je v borbi našo moč kalilo!

Spet danes kramp
vihte rudarji v jami
in žanje kmet,
kar posejal je lani;
zdaj spet uči
se dete naše pisarije,
odmeva smeh
iz vsake domačije -
zato, moj sin,
ponosno naš se prapor vije!

RAFOLT ZMAGO

CONTINENTAL BAND

IS LOOKING FOR A

"BASS GUITARIST"

If you are interested to join
the band, please ring

366.2889

Zaradi potepanja po Sloveniji zadnji
mesec dni nimam veliko poročati o
dogodkih v Melbournu, ker pač nisem
popolnoma na tekočem kaj vse se je
dogajalo. Povem vam le to, da se pri
Slovenskem Društvu Melbourne veliko
pripravlja za 35. obletnico tega naj-
starejšega slovenskega društva v
Avstraliji. Sodeluje veliko ljudi, vsi se
trudijo, da bi pripravili ljudstvu čim bolj
pester week-end 11. in 12. novembra.
Zelo sem ponosna na upravni odbor, kot
na vse sodelujoče člane S.D.M., kateri
se že mesece trudijo in urejujejo marsikaj,
da bo program tem bolj zanimiv. V moji
odsotnosti je za krmilo prijel prvopod-
predsednik, Stanko Penca, ter odlično z
vso spretnostjo veslal naprej, da celo
obzljajem zakaj nisem v Sloveniji ostala
še vsaj en mesec.

Potovanje po Sloveniji je bilo zelo
pestro. Prijetna so bila srečanja sorod-
nikov, prijateljev in znancev. Doživela
sem prvo tipično slovensko ohcet, ta je
bila veliko bolj zabavna in živahna kot
smo tega vajeni v Avstraliji - zamislite
si - nevesta je med številnimi drugimi
opravki morala celo molzti kozo! O takih
šegah in navadah sem do sedaj le čitala,
končno pa tudi doživela. Z možičkom sva
se tudi udeležila trgatve na primorskem,
dočim je na štajerskem bilo še prerano.
Kako sladko je bilo grozdje, da o
nabranih kilogramih (špeha) ne govorim.
Zelo prijetno je bilo srečanje naših
članov, prav tako na dopustu v domovini.
Rezka in Franc Fekonja sta tam celo
praznovala njuno 30. obletnico poroke,
priredila sta slovesen večer, zabava je

bila enkratna, prisotnih je bilo kar nekaj
avstralskih Slovencev.

Srečala sem se s člani ansambla
Lojzeta Slak. Čeprav so nas ti fantje
obiskali že pred 17. leti, se še vedno
živo spominjajo turneje, ter so pov-
praševali po številnih znancih s katerimi
so se spoznali tako dolgo nazaj. Nadvse v
lepem spominu nas ima Vinko Šimek,
sicer Jaka Šraufciger, kot glasbeniki
Magneta, saj je še le nekaj tednov od kar
so bili med nami. Vsi pošiljajo znancem
širo Avstralije prav lepe pozdrave z
željo, da se še zares srečamo. Tem željam
se pridružuje še Zvone Šedlbauer - režiser
komedije Moj ata, socialistični kulak,
Igor Švara - umetniški vodja Ljubljans-
kega Okteta, v Melbournu nam večini
zelo dobro znana Pavla in Zmago Rafolt
iz Maribora, ter Ivan Ličen iz Ajdov-
ščine. Vsi ti so odnesli zelo lepe vtise iz
Avstralije, sicer vtise rojakov živeč na
tem tako oddaljenem kontinentu.

Višek bivanja v Sloveniji pa je bil
domala soglasen sprejem amandmajev k
slovenski republiški ustavi in ustavnega
zakona, češ, da je suverena pravica
slovenskega naroda, da si sami pišemo
svojo ustavo. Težko je opisati s kakim
zanimanjem je slovenski narod sledil
maratonskemu mitingu, ko so delegati le
končno sprejeli slovensko ustavo 27.
septembra in to s dolgotrajnim
ploskanjem, čemu je sledil ganljiv prizor,
ko so delegati pokončno in ponosno
zapeli novo slovensko himno -
Zdravljico.

Anica Markič

USPEŠNO

Lovska in ribiška družina S.D.M. je
septembra priredila dokaj uspešno
zabavo, dočim so balinarji isti week-end
tekmovali pri društvu Snežnik v Albury.
Ženska ekipa S.D.M. je osvojila prvo
mesto, Planica drugo. Moška ekipa S.D.M.
pa drugo mesto, premagala jih je Planica.
Na tekmovanju za prenosni pokal Slo-
venskega Društva Melbourne 8. oktobra
so bili najuspešnejši člani Social Club
Istra, drugo mesto spet S.D.M., tretje pa
Jadran.

VABLJENI

S.D.M. vas vabi, kot vsako leto, prvo
nedeljo novembra (5. novembra) ob 5h
popoldan, da se zberemo ob spominskem
znamenju na hribu, ter skupno s patrom
zmolimo za naše preminule sorodnike,
prijatelje in znance.

Splošno čiščenje hriba bo v torek, 7.
novembra (Cup Day) v pripravo visokega
jubileja, katerega bomo slavili naslednji
week-end. Vabljeni v čim večjem številu,
da se čim več uredi čim prej, nato bo
sledil B.B.Q. za vse udeležence. (Prinesite
orodje s seboj!!)

Še nazadnje pa prošnja za splošno
sodelovanje 11. in 12. novembra ko bodo
med nami številni gostje širo Avstralije.
Sleherna pomoč je zelo dobrodošla in
cenjena.

Anica Markič

VSE JE O.K. !

Vsi so zaposleni, pa nihče nič ne dela;
nihče nič ne dela, a vse je narejeno;
vse je narejeno, a ničesar se ne dobi;
ničesar se ne dobi, a vsi vse imajo;
vsi vse imajo, a vsi so nezadovoljni;
vsi so nezadovoljni, a vsi so za;
vsi so za, pa nihče ne ve, za kaj.

(ugotovitve ameriškega ekonomista
po dveh letih bivanja v Jugoslaviji)

NOVI "CHEF" V KUHINJI SDM

Ponovno smo uspeli dobiti osebo, da
prevzame delo v naši kuhinji. Našel se je
par (mož in žena), katera imata za seboj
veliko izkušnje, sta poklicna kuharja in
sta nadvse zelo navdušena, da jima uspe.
Pridobiti si želita dobro ime, nuditi
gostom odlično postrežbo in prijetno
počutje, ko boste v bodoče prišli

"na hrib" na kosilo ali večerjo.

Novo vodstvo prične v nedeljo 19.
novembra t.l., zato ste vabljeni v čim
večjem številu, da se sami prepričate
njune kakovosti in zmogljivosti.

Priporočamo vam med drugim tudi
"Christmas Break-up Parties", posebno
za privatnike) in družinska praznovanja,
ter vas obveščamo že sedaj, da bo kuhinja
odprta tudi na božični dan za kosilo.
Vabljeni - vse po zelo zmerni ceni.

ROBERT ROEDER IN HELEN KAVANAGH

Robertu in Heleni je vzplamtela vroča ljubezen že v rani mladosti.
Po desetih letih sta si, 2.9.1989,
pred oltarjem cerkve sv. Carhege v Parkville, obljubila zvestobo do smrti.

PATER TONE

Pater Tone Gorjup je dobra duša
ponižen, ubogljiv - Tone poslušaj,
Po radiu in v cerkvi preudarno govori,
da ga lahko razumejo poslušalci vsi.

Tone je pesnik njegove pesmi so pisane
gotovo v srcu so druge že zbrane.
Pater Tone je biser, ki v školki ždi,
čaka, - da Bog sam sodbo naredi.

"Živel pater Tone ovčica mirna,
v Vašem srcu pravičnost neizmerna".
V Melbournu nam je hudo - - -
ko pater Tone jemlje slovo.

Katerina Vrisk z Glasniki bo jokala,
ko bo Tonetu v slovo roko dala.
Tonetu vsi želimo srečno pot v
slovenski raj,
pa kmalu v Avstralijo se vrnite nazaj.

Marcela Bole

MLADINSKI KONCERT

Mladinski Koncert v Adelaidu je pri-
vabil lepo število ljudi. Mladina iz raznih
delov Avstralije je v Slovenskem domu
pokazala kaj zna.

Oder, velike dvorane v Slovenskem
domu ima v ozadju krasno sliko
Slovenije; hribi, drevje, pisana narava,
grad, hiše vse lesketa se na sliki kot v
vodi.

Fant in dekle sta lepo v pravilni
slovensčini in angleščini predstavljala
mladino. Petje, muzika in folklorni
pleši so se vrstili kot na prostem. Jaz
sem imela občutek, da sem v Sloveniji.
Peta pesem "Siromak" mi je segala v
globino srca. Vsi nastopajoči so se lepo
izkazali, čestitamo vsem, vsi ste vredni
pohvale.

Hvala cerkvenim središčem,
učiteljicam, mladini in starišem za ne-
popisno požrtvovalnost.

Hvala Slovenskemu društvu, vsem
kuharicam, ki so pripravile zelo okusno
hrano in doma pečen, zelo dober, kruhek.

Slovenci smo ponosni, lahko upamo,
da bo slovenska beseda še živela. Živeli
Slovenci tu in povsod, Živel na veke
slovenski naš rod.

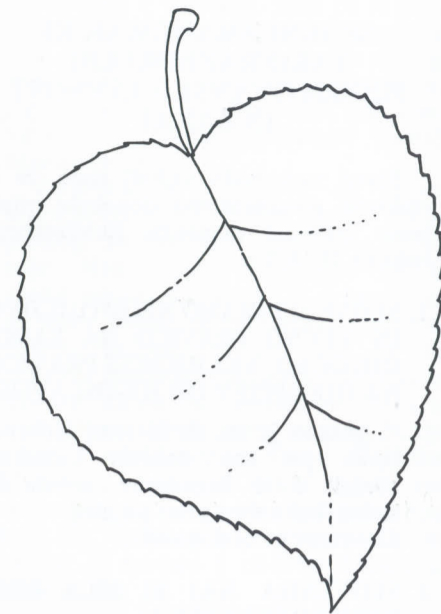
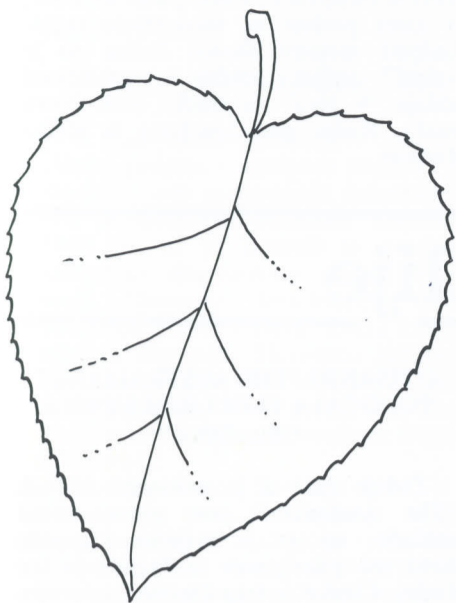
Marcela Bole
7.10.1989

PRISRČNO VAS VABIMO, DA SE UDELEŽITE NAŠEGA

**PROSLAVLJANJA
35. OBLETNICE**

11. in 12. Novembra 1989

V SLOVENSKEM KULTURNEM IN RAZVEDRILNEM SREDIŠČU
82 INGRAMS ROAD, RESEARCH

WE CORDIALLY INVITE YOU TO TAKE PART IN OUR

CELEBRATIONS

OF THE **35th ANNIVERSARY**

on 11th and 12th November 1989

AT SLOVENIAN CULTURAL AND RECREATIONAL CENTRE
82 INGRAMS ROAD, RESEARCH

SOBOTA, 11. NOVEMBRA 1989

- 08.00h **MEDDRUŠTVENA ŠPORTNA TEKMOVANJA**
Balinanje
Streljanje
- 13.00h **VAŠKI SEJEM**
Stojnice
Razstava ročnih del
Razstava slik - zgodovina S.D.M.
Srečolov
- 15.00h **SV. MAŠA V DRUŠTVENI DVORANI**
17.00h **POZDRAVI PREDSEDNICE S.D.M. IN GOSTOV**
KULTURNI PROGRAM :
SLOVO OD SLOVENIJE - POZDRAV AVSTRALIJI
Proza in poezija
Petje
Narodni plesi
Nekaj za smeh
Simbolični plesi
Pozdrav novi domovini
- 20.00h **VEČER PLESA IN ZABAVE**

SATURDAY, 11th NOVEMBER 1989

- 8.00a.m. **INTERCLUB COMPETITIONS**
Bocce
Shooting
- 1.00p.m. **VILLAGE FAIR**
Stalls
Handicraft exhibition
Exhibition of photographs -
history of S.A.M.
Raffle
- 3.00p.m. **MASS IN THE CLUB HALL**
5.00p.m. **GREETING OF PRESIDENT S.A.M. AND GUESTS**
CULTURAL PROGRAM
GOOD-BYE, SLOVENIA - GREETING TO YOU,
AUSTRALIA
Prose and poetry
Singing
Folklore dancing
Skits
Symbolical dancing
Greetings to Australia
- 8.00p.m. **SOCIAL EVENING WITH DANCE**

NEDELJA, 12. NOVEMBRA 1989

- 08.00h **NADALJEVANJE TEKMOVANJ**
11.00h **ŽIVAHNOST NA VAŠKEM TRGU**
Ročna dela
Stojnice
Razstava slik - zgodovina S.D.M.
Ocenjevanje domačega peciva
Srečolov
- 14.00h **NASMEJMO SE SKUPAJ**
Plezanje na mlaj
Tekmovanja otrok
Licitacija peciva
Podelitev priznanj za športna
tekmovanja
Električni avtomobilčki
Veselo popoldne

PIKNIK - RAJANJE - B.B.Q. - PLES

SUNDAY, 12th NOVEMBER 1989

- 8.00a.m. **CONTINUATION OF INTERCLUB COMPETITIONS**
11.00a.m. **ACTIVITIES ON THE SQUARE**
Handicraft
Exhibition of photographs -
history of S.A.M.
Cake competition
Raffle
- 2.00p.m. **LET'S HAVE FUN TOGETHER**
Maypole climbing
Competitions for children
Cake auction
Presentation of prizes for
sports competition
Dodging cars

PICNIC - HAPPY AFTERNOON - B.B.Q. - Dance

Novice iz Slovenije...

SPORNI AMANDMAJI KI TAKO RAZBURJAJO JUGOSLOVANSKO JAVNOST IN ZAKAJ

Stvari nam bodo najbolj jasne, če k vsakemu posameznemu dopolnilu pripisemo satiričen komentar ljubljanskega tednika TELEX-a.

1. SLOVENCIMAMO NEODTUJLJIVO IN VEČNO PRAVICO NA SAMO-ODLOČBO, VKLJUČNO S PRAVICO NA ODCEPITEV OD JUGOSLAVIJE!

"...grozno je to, da bi torej Slovenci lahko po tem doličili kadarkoli zbežali iz te Jugoslavije, seveda na slabše, kar noben pravi prijatelj Slovencev ne bi dopustil..."

2. SLOVENIJA NAJ BI BILA EKONOMSKO SUVERENA!

"...grozno je to, da bi Slovenci potem lahko rekli, da ne bodo več plačevali za nerazviti jug, za razne samite, olimpiade ali kaj podobnega..."

3. SLOVENSKA USTAVNA DOLOČILA ZAHTEVAJO, DA ZVEZNI ORGANI NA OBMOČJU SLOVENIJE DOSLEDNO UPORABLJAJO SLOVENSKE JEZIK, SICER SO NJIHOVI AKTI NEVELJAVNI!

"...grozno je to, da bi Slovenci potem lahko rekli, da se bo na primer vojaški sodnik, namesto, da bi izvrševal naloge pri obrambi domovine neštedeč pri tem i svoj život, moral zdaj učiti slovenščine..."

4. NOVA SLOVENSKA USTAVA ZAHTEVA ŠE DA SKUPŠČINA SLOVENIJE ZAVRNE UKREPE, KADAR FEDERACIJA KRŠI PRAVICE SR SLOVENIJE!

"...grozno je to, da si kdo sploh upa pomisliti, da federacija lahko krši karkoli..."

5. MANJŠINE NAJ BODO V SLOVENIJI ENAKOPRAVNE S SLOVENCIM!

"...grozno je to, da bi lahko podobno enakopravnost zahtevale tudi manjšine v drugih republikah..."

6. V USTAVI JE DOLOČILO, DA IZREDNO STANJE V MIRU LAHKO RAZGLASI LE SKUPŠČINA SR SLOVENIJE!

"...grozno je to, da v Sloveniji razne udbe in kosi v mirnem času ne bi mogle več napovedovati specialnih vojn..."

SLOVENSKA USTAVA PRAVNOVELJAVNO PRENOVLJENA

27. septembra 1989 je Slovenska skupščina v Ljubljani razglasila ustavna dopolnila k republiški ustavi ter ustavni zakon za izvedbo teh dopolnil. Na slovesnem zasedanju vseh treh zborov skupščine, so bili tudi člani predsedstva Slovenije, Izvršnega sveta in ustavne komisije. Odloka sta bila sprejeta soglasno. Iz ZDA je prihitel predčasno tudi predsednik predsedstva Jugoslavije Dr. Janez Drnovšek, ki je prav te dni prisostvoval seji generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, kjer se je sestal tudi s predsednikom ZDA Bushem in z generalnim sekretarjem Združenih narodov.

"ZDRAVLJICA" NOVA SLOVENSKA HIMNA

Po svečanem sprejetju slovenske ustave in še preden se je utegnil zahvaliti vsem, ki so sodelovali pri tem napornem delu, se je moral tudi sam, Miran Potrč, pred-

sednik Izvršnega sveta Slovenije in njene ustavne komisije priključiti prisotnim, ki so v en glas zapeli Prešernovo "Zdravljico", proglašena je bila obenem tudi za novo slovensko himno.

Del te svečanosti smo lahko spremljali tudi mi, tukaj na SBS 0/28 TV. Kasneje smo ji lahko prisluhnili še na Slovenski radijski oddaji Etničnega radia 3ZZZ.

Prešernova lepa in klana beseda je zadonela močnejše kot kdajkoli prej. Bilo bi prav, če bi tudi nas, avstralce Slovence prebudila iz malodušja.

25. DECEMBER-BOŽIČ JE KONČNO PRIZNAN KOT SLOVENSKE PRAZNIK IN DELA PROST DAN

Razen Božiča so proglasili za novi slovenski praznik tudi 3. oktober (vendar ne dela prost dan). Podbuda za to je prišla iz Kočevja. Tam je bil namreč 1943. leta zbor odposlancev slovenskega naroda, ki je sprejel sklep o vstopu Slovenije v Jugoslavijo NA PODLAGI SAMOODLOČBE.

8. februar tokrat tudi uradno razglašen kot slovenski kulturni praznik. Vendar ne bo dela prost dan.

SLOVENIJA SPREJELA ŠTEVILNE IZRAZE PODPORE

Po sprejetju ustave je slovensko vodstvo sprejelo številne izraze podpore ne le iz Slovenije ampak tudi iz drugih delov države in iz tujine. Tudi veliko rojakov iz vsega sveta se je oglasilo s svojimi sporočili.

Predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva Jože Smole se je vsem javno zahvalil.

DOKONČNO RAZJASNITI POVOJNE DOGODKE

Iz Radia Ljubljane je na slovenski oddaji 3EA pred kratkim poročal Brane Bergant o prizadevanjih, da bi danes v Sloveniji razčistili vse dogodke do katerih je prišlo po vojni. V Sloveniji je namreč vedno več pobud, da se čim prej razjasnijo še do nedavna vse tabu-teme okrog političnih procesov od 1946-1954 leta.

Časi takoiimenovanih nagodetovih procesov, duhovniških, agentovskih in gestapovskih procesov ter procesov proti informbirojevcem.

Bavconov (ne Bavčarjev) svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri Socialistični zvezi, je predlagal, da prizadetim dodelijo odškodnino.

Omenjeni svet predlaga republiški skupščini naj naroči raziskavo o usmrtenih več tisoč pripadnikov domobrancev in drugih vojaških enot, ki so jih po koncu vojne zavezniške oblasti izročile Jugoslaviji.

Javnost o vseh povojnih dogodkih nima natančnih podatkov in ne odgovorov na številna vprašanja, ki se ob tem postavljajo.

Svet je pozval vse ustanove, ki razpolagajo z arhivi naj jih odprejo za to raziskavo, obenem pa poziva tudi vse posameznike, ki imajo o tem kakšno dokumentacijo in še žive priče teh dogodkov, naj po svojih močeh in vesti omogočijo stvarno, strokovno, zgodovinsko in pravno raziskavo o dogodkih pred 45 leti, ki hudo bremenijo vest in zavest še živečih generacij (op. tudi za vse nas, ki smo vzgojeni po vojni bi bil že zadnji čas, da zvmemo vsi tisto resnico, ki so nam jo zamolčali in nam vsiljevali miselnost da je bila dobra in prava le ena stran).

Novinar Bergant je na koncu pripomnil, da Slovenci postajamo zrel narod s katerim ne more več nihče manipulirati.

LJUBLJANSKI TEDNIK "TELEX" PONOVO PRIPRAVIL ŽENSKO SREČANJE S TRIGLAVOM

Letos so v organizaciji TELEXA ponovno splezale na Triglav ženske, ki jih je vodilo osem izkušenih gorskih vodnikov.

Najstarejša udeleženka je bila 79

...in Avstralije

KONFERENCA UNICEFA

14. OKTOBRA JE NA MELBOURNŠKI KONFERENCI U.N.I.C.E.F.A., KOT NJEGOVA AMBASADORKA, sodelovala tudi filmska igralka AUDREY ki že nekaj let posveča večji del svojega časa lačnim otrokom v svetu, predvsem tistim v Afriki. A. Hepburn pravi, da je po II. svetovni vojni tudi sama občutila kaj je lakota.

UNICEF je ustanovila Generalna skupščina Organizacije Združenih narodov pred 40 leti - 11. decembra 1946. UNICEF je kratica za sklad Združenih narodov za otroke.

PRVI DVE KNJIGI NA RECIKLIRANEM PAPIRJU

8. septembra je v Avstraliji izšla prva knjiga, tiskana na starem papirju (recycling) "THE MAN WHO PLANTED TREES" s prelepimi ilustracijami dreves. Konec septembra pa še druga, prav tako na recikliranem papirju "IT'S EASY BEING GREEN" - avtor je znani melbournški vremenoslovec s televizijskepostaje 9, Rob Gell. Knjiga vsebuje enostavne, praktične nasvete in napotke kako varovati naše okolje: doma v vrtu, na delu, na farmi in v času rekreacije. Enostavno branje.

AVSTRALIJA

8. septembra smo imeli v Avstraliji RED NOSE DAY, pa ne zaradi letalstva, oziroma stavke pilotov, ampak tega dne zbiramo prostovoljne prispevke za odkrivanje zroka smrti dojenčkov, takoiimenovani "cot death".

V Avstraliji umre v prvih osmih mesecih življenja 570 dojenčkov letno. Samo pri nas, v Viktoriji 140. Rdeče plastične "Zogice" pa si natikamo tega dne na nos ali na avtomobile.

Medtem, ko rešuje "pilotsko čast" avstralska junakinja Gaby Kennar, ki leti solo v letalu okrog sveta, naši profesionalni pilot, celotna federacija 1,600 letalcev "počiva" na zemlji, že drug mesec.

Vse skupaj se vrti v trikotniku - od letalskih kompanij, do avstralske vlade in pilotske federacije, ki ne popušča...in kot pravijo, tudi do Božiča ne bo rešeno vprašanje letalskega prometa na področju Avstralije. Turizem s tem izgublja na milijone dolarjev vsak teden, propadajo manjši biznisi, se pravi ljudje izgubljajo delovna mesta. No, na cesti so se znašli tudi televiziji, saj so skoraj vse postaje morale odpustiti veliko število svojih delavcev predvsem kanal 10 in 9.

Vse našete neprijetnosti, predvsem stavka pilotov pa bi lahko povzročile predčasne volitve.

ČEK ZA SLOVENIJO LAHKO POŠLJETE NA ALI PREKO LJUBLJANSKE BANKE

Še pred nekaj meseci smo v COMMONWEALTH BANK lahko pošiljali ček, denarno nakazilo za Slovenijo le na/ preko Skopske in Beograjske banke, sedaj pa je v bančni knjigi zapisana tudi Ljubljanska banka, denarno nakazilo je lahko v avstralskih dolarjih.

letna Marija Meško iz Komna na Krasu. Brez težav je splezala do Aljaževega stolpa. Na vrhu je bila odprta tudi POŠTA-TRIGLAV, edina pošta na svetu, ki zares posluje na tako visoki točki. Radijski mojster Slavko Šetina pa je "odprl" radijski studio in posredoval oddaje "v živo" za studio radia Novo mesto, Radio glas Ljubljane in Radio Maribor.

O PISANJU "THE AUSTRALIANA" POROČALA TUDI LJUBLJANSKA "MLADINA"

Zadnje čase si je avstralski dnevnik "The Australian" prav gotovo zvišal naklado, saj ga je verjetno kupovalo dosti več priseljencev iz Jugoslavije kot doslej. Članke iz tega časopisa ni potem ponatisnil le emigrantski tisk anfpak celo ljubljanski tednik "Mladina". In to v angleščini. Časopis "The Australian" se že lep čas ukvarja z vprašanjem jugoslovanske obveščevalne službe, ki naj bi delovala tukaj v Avstraliji. V mreže te službe vpletajo nekatera imena pripadnikov jugoslovanskih narodov pa celo ministra zvezne vlade in Yugoslav Welfare Society iz Fitzroya, melbournški konzulat in druge. Slučaj raziskujejo.

AVSTRALSKI MEDIJI ZANEMARJAJO PRISELJENCE

Na medijski konferenci v Sydneyu so prikazali odnos do multikulturalizma s strani avstralskih sredstev javnega obveščanja. Organizator je bil Svet etničnih skupnosti NSW.

Udeleženci so bili mnenja da so novinarjem z neangleškim govornim poreklom avstralska komunikacijska sredstva nedostopna. Pritoževali so se predvsem razni predstavniki etničnih skupnosti in Aborigini, študenti in univerzitetni profesorji.

Bilo je slišati, da v avstralskih časopisih, na radiu in televiziji prevladuje tema, ki govorijo o problematiki znotraj etničnih organizacij ali zgodbe o "pametnih otrocih" priseljenih staršev.

Zaključek združenja novinarjev, igralcev, dramskih umetnikov, radio in televizijskih komentatorjev, Sveta etničnih skupnosti in aboriginske organizacije, je bil, da se moramo vsi skupaj boriti proti rasizmu in diskriminaciji nasploh v vseh avstralskih sredstvih javnega obveščanja. Posebna delovna skupina bo v bodoče nadzirala in analizirala radio in televizijo ter časopisne članke.

Predsednik Etničnih skupnosti NSW-a Ross Tzannes je dejal, da zaenkrat avstralski mediji obstojajo le za anglosaksonsko monokulturo. Posebej še ABC-televizijska postaja 2 seveda pa je izjema SBS 0/28. V bodoče napovedovalec, komentator s tujim akcentom ne bi smel biti več nič čudnega, četudi bi se pojavil na kakšni privatni TV postaji ali na državnih ABC.

Opazujte, ugotovili boste, da je do manjših sprememb že prišlo.....

Stanka Gregorič

PACO PLASTER

Specialising In
EXTENSIONS
RENOVATIONS
NEW HOMES

-No Job Too Small-

ALEX

Ph.018-322-373

Ah 300-1683

(Radio 4.8.89)

POMOČ RODNI DOMOVINI

V naši rodni domovini v teh dneh zbirajo podpise v podporo dveh, za nas Slovence, zelo pomembnih dokumentov. Prvi je takozvana Majniška deklaracija 1989, ki so jo sestavili in predlagali zastopniki alternativnih skupin v Sloveniji: Slovenska demokratična zveza, Slovenska kmečka zveza, Zveza kmečke mladine Slovenije, Slovensko krščansko socialno gibanje, Socialnodemokratska zveza Slovenije, Univerzitetni klub Zveze Socialistične mladine Slovenije in Društvo skladateljev.

Temeljna listina Slovenije 1989, ki jo ponujajo v podpis dosejane uradne organizacije kot Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza KOMUNISTOV Slovenije, Sindikati in Zveza borcev pa je drugi važen dokument. Oba sta po težnji vsebine različna, kakor je v času pluralističnega mišljenja lahko pričakovati. Razlike pa so v glavnem v tem, da se Majniška deklaracija zavzema za suvereno slovensko državo, ki v svojih odločitvah ne bo odvisna od drugih držav; zahteva, da bo v njej vladala duhovna in gmotna blaginja ter, da bodo podrobnosti notranje ureditve na izbiro državljanom. Na drugi strani pa Temeljna listina povdarja navezanost Slovenije na Jugoslavijo ter se izrečno izreka za samoupravni socializem.

Da bi ne prišlo do prevelikih ločitev v enotnem stremjenju vseh Slovencev, da se doseže čim večja stopnja neodvisnosti, je Društvo Slovenskih pisateljev predlagalo svojim članom in vsem državljanom Slovenije naj "v imenu strnitve politične volje na Slovenskem podpišejo tako Majniško deklaracijo kot tudi Temeljno listino Slovenije 1989, ki sta si v razmerju stopnjevanja, ne pa izključevanja".

Pri vsem tem zgodovinskem dogajanju v stari domovini, tudi Slovenci v zdomstvu ne bi smeli ostati križem rok. Tudi naša dolžnost je, (saj smo povečini formalno še vedno državljani Slovenije, če pa ne, pa še vedno genetično pripadamo slovenskemu rodu) da nudimo svojo pomoč za dosego čim večje samostojnosti Slovenije.

Na vprašanje, kako, ni težko odgovoriti. Slovenske organizacije v zdomstvu so nam potrebne, ker nam nudijo slovensko okolje. Toda vršiti bi morale tudi drugo nalogo, ki bi ne bila samo v korist krajevne slovenske skupnosti, ampak v dobro celotne slovenske stvari, tudi v dobro naše rodne domovine.

Naše tukajšnje organizacije, kot neuradni, ampak zato stalni ambasadorji svojega naroda bi morale storiti vse kar je v njih močeh, da se čim bolj afirmira slovensko ime. Čim več in čim bolj bi morale seznanjati tujo publiko o obstoju slovenskega naroda kot popolnoma samobitne etnične enote, katere najštevilnejši del živi v republiki Sloveniji, ki je suverena država v sklopu jugoslovanske federacije. Najučinkovitejši način kako to storiti pa je nazoren prikaz našega tukajšnjega delovanja na kulturnem, organizacijskem, športnem pa tudi gospodarskem polju. Naše organizacije morajo pogumno stopiti izza ograj svojih društvenih meja. Navezati morajo čim več stikov s predstavniki javnih institucij in obveščevalnih medijev. Zapiranje med štiri zidove naših društvenih domov in veselje ob klobasi in polki nam osebno prinese zadovoljstvo, toda za to, da bi napravili dober vtis na tujca, je potrebno vse kaj več.

Rojaki v južnih deželah Avstralije so si že precej vtrli pot v javnost in dosegli zelo cenjeno ime v uradnih krogih. Z razstavami del naših slikarjev in domačih ročnih del, s sodelovanjem v številnih etničnih festivalih so napravili močan vtis na javnost. Tamošnje balinarske ekipe se spoprijemajo v tekmah z ekipami drugih narodnosti in tako nosijo slovensko ime med ljudi, ki dosedaj

še pojma niso imeli o obstoju neke Slovenije. Slovenske narodne noše so na prizadevanje naših organizacij vključene v mnoge multikulturne dejavnosti. In celo naša maloštevilna skupina, kot je na primer društvo Snežnik v Alburii-Wodonga je že večkrat dosegla, da so o njegovih dejavnostih pisali v lokalnem časopisu. Tamošnja društva k odkritju svojih novih stavb ali drugih projektov vedno povabijo prominentne goste, katerim nedvomno ostane ime Slovenian v dobrem spominu.

V tem, za Slovenijo tako usodnem času, je ena naših najvažnejših dolžnosti, tako organizacij, kot poedincev, da povsod in kjerkoli moremo seznanjamo javnost o obstoju Slovenije, o slovenskem narodu in njegovih težnjah za dosego čimvečje samostojnosti.

Če pa je med nami še kdo, ki bi dejal, da s tem delamo za sedanji režim v Sloveniji, naj se zaveda, da se vladajoči režimi v zgodovini narodov menjajo, ker so pač umetne človeške tvorbe. Narodi pa ostanejo za vedno, ker so del naravnega razvoja človeštva.

(Radio oddaja 11.8.1989)

DELI IN VLADAJ

Še iz časa starih Rimljanov izhaja rek "Divide et impera", kar pomeni po naše "deli in vladaj". Veliko po zaslugi rimskih legij, a nemalo tudi po zaslugi rimske diplomacije, ki je uporabljala vodilo "deli in vladaj", je prišlo do tega, da je rimski imperij, ko je dosegel višek svoje moči vladal skoraj ves tedaj poznani svet. V katerokoli deželo so vkorakali s svojo dobro oboroženo in disciplinirano vojsko, povsod so potem vladali s pomočjo svoje politike, ki je podjarmljeni narod razdelila na dva nasprotujoča si tabora. Prokuratorji imperija pa so potem s spretno manipulacijo manevrirali enega proti drugemu in tako obrnili sovraštvo okupirancev od sebe, kajti le-ti so svoje moči trošili v boju drug proti drugemu.

Primer, ki ga vsi poznamo je tedanja Palestina, ki je bila v času Kristusovega delovanja pod rimsko nadoblastjo. Tam so rimski namestniki spretno uporabljali rivaliteto med judovskim kraljem Herodom in duhovščino. Še bližje naši dobi nam za primer, kako učinkovito deluje politika "deli in vladaj" služi Britanija, ki je skozi dolga stoletja bila izrabljala medsebojne spore evropskih držav. Vedno se je postavila na stran šibkejšega in s tem držala ravnotežje, a istočasno izvajala pritisk na obe strani za dosego svojih ciljev.

Nas Slovence so podelili na Štajerce, Kranjce, Primorce, Korošce ter nam s tem za dolgo dobo onemogočali, da se zavemo, da smo en narod od Soče pa do Mure in od Drave pa do Sotle.

Tudi če je kje nesloga nastala sama po sebi, se je potem vedno našel neprijatelj, ki je potem iz te nesloge zanetil prepir ter ga podpihoval, da bi čim dalje trajal. In to se zgodi na ravni narodov, dežel, organizacij pa tudi posameznikov. Zato moramo biti vedno oprezni in se pri vsakem nesporazumu najprej vprašati, zakaj je do njega prišlo in komu bo v največjo korist. Našli bomo, da nobena od nasprotujočih si strani ni imela koristi. To be imel nekdo tretji. Saj se nam to pokaže v številnih vsakdanjih primerih, tudi kadar se skuša najti rešitev na sodišču. Saj največji zaslužek pri pravih imata država in odvjetniki.

Kako pa je v tem pogledu z nami, z našo slovensko skupnostjo. Nič se ne motim, če trdim, da je preveč podeljena in premalo složna in da je to tudi glavna krivica, da delo naše slovenske organizacije tukaj ni tako uspešno, kot bi lahko bilo. Pa se vprašajmo pri tem zakaj. Kdo je kriv te podeljenosti in kdo jo podpihuje, kdo ima od naše nesloge

največ koristi. Verjetno bi dobili več različnih odgovorov. Toda vsi si bodo enotni v tem, da z neslogo zgublamo mi sami in, da je težko predvidevati prihodnje uspehe. Pa koncem koncev tudi ni tako važno, da ugotovimo kdo podpihuje to neslogo, važno je le, da se vsi zavemo, da je tako stanje treba popraviti.

Pri stremljenju za tem, pa moramo v prvi vrsti pogledati v sebe in se isprašati če tudi mi sami, kot poedinci ne nosimo nekaj krivde. Mar ne prilivamo tudi mi sami včasih olje na ogenj nesloge, tudi nezavedno, morda kdaj z eno samo napačno besedo napravimo veliko škodo, mogoče samo s pogledom, morda bi morali pokazati več prijaznosti in iskrenosti napram drugim in tudi takim ki jih osebno ne maramo. Morda bi naš dober zgled pritegnil tudi druge. Morda bi bilo bolje, da bi včasih počakali z drznim in neprijaznim odgovorom ali zbadljivko. Saj čas nesporno zgleda ostrino prve reakcije.

Posebno odgovornost, da se obdrži složnost pa nosijo prominentne osebe v naši skupnosti. To so osebe, ki so dobro poznane med rojaki in katerih beseda nekaj zaleže. Med nje pa spadajo tudi ti ki so na odgovornih položajih v našem skupnem društvu. Prav oni bi morali biti vzor za druge. Na njih je, da prvi pokažejo dobro voljo, da se izogibajo nepotrebnim prepirkom in vzdržujejo enake prijateljske odnose od tistih ki so jim po godu, pa tudi do tistih, ki jim niso preveč pri srcu. Razumeti morajo, da živimo v deželi in v času ko se tudi različna mnenja od svojih morajo spoštovati.

Previdni pri svojih kritičnih opazkah pa morajo biti tudi oni ki nimajo društvenih obveznosti. S prehitro, neobzrdano in preostro kritiko, pa četudi je upravičena bodo napravili verjetno več škode kot dobrega. Upoštevati morajo, da so tudi tisti, ki so prevzeli društvene odgovornosti samo ljudje, ki lahko naredijo napake tudi v dobri veri, da delajo prav. Kajti tudi če je njih mnenje in ukrepanje drugačno od našega, s tem še ni rečeno, da imamo mi prav, oni pa ne.

Torej počistimo najprej pred svojim pragom, če želimo, da bomo kot skupnost uspešni, kajti drugače bomo samo še naprej potrjevali naš stari pregovor, ki pravi: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.

(Radio oddaja 18.8.1989)

MENJANJE PRAVIL

V Sloveniji je komisija za popravke Ustave SRS dokončala svoje predloge. Ti bodo sedaj prišli pred slovensko skupščino, ki jih bo sprejela v celoti ali pa nekatere spremenila ali zavrgla.

Več ali manj z gotovostjo lahko trdimo, da bodo predlogi v celoti sprejeti, saj sedanji slovenski parlament še vedno potrjuje vse kar mu je predloženo s strani vodečih političnih osebnosti.

Predlagani popravki, v kolikor je bilo možno razbrati iz novic, ki prihajajo iz stare domovine so korak naprej k uvedbi demokracije kot jo poznamo na zapadu. Med najpomembnejše točke omenjenih predlogov spada potrditev volje slovenskega naroda, da naj Slovenija bo suverena država v okviru jugoslovanske federacije s pravico do odcepitve. Kar se tiče osebne svobode naj bi bila kar najboljše zagotovljena. Tako na primer varnostni organi ne bodo smeli vstopiti v privatna stanovanja in vršiti preiskave brez predhodnega dovoljenja sodišča. Združevanje v politične organizacije naj bi bilo dovoljeno in volitve v narodna predstavništva tajne. Izvedeni naj bi bili tudi referendum za javne zadeve ako jih bo zahtevalo določeno število ljudi. Ukaz za izredne varnostne ukrepe naj bi izdajala samo skupščina. Kako naj se dele in uporabijo plodovi slovenske ekonomije naj bo samo zadeva Slovencev in neomejenost pravic slovenskega jezika je še bolj odprto in odločno potrjena.

Ustava je temeljni in najvišji zakon vsake države in na njej bazirajo vsi drugi zakoni. Zato je pomembno, da so zgoraj

navedene spremembe zapisane v njej. Sicer pa bodo morali ti predlogi najprej biti sprejeti v Sloveniji, nato pa se bodo morali spogledati z ustavo federacije in se z njo nekako vskladiti. Če bo do tega prišlo se bodo Slovenci, kot prvi izmed jugoslovanskih narodov tudi zakonsko usmerili v evropsko strukturo političnega življenja.

Zanimivo pa je dejstvo, da so kar nepričakovano iz Srbije prišli uradni predlogi za demokratizacijo cele federacije. Med drugim predlagajo naj bi uvedli pravno državo, to je državo, kjer se mora oblast ravnati strogo po predpisanih zakonih, uveden naj bi bil politični pluralizem, neodvisno sodstvo in ukinjen zakon o verbalnem deliktu.

Politični komentatorji se sedaj čudijo zakaj vodilni mož v Srbiji, Slobodan Milošević, naenkrat hoče uvesti več svobodčin, ko je pa vse doslej nastopal bolj kot diktator in na Kosovu uvedel ukrepe ki spadajo v obdobje Stalina in Hitlerja.

Politični opazovalci predvidevajo, da se Milošević sedaj pred svetovno javnostjo hoče prikazati kot pobornik za uvedbo demokracije in da ni res, da je Srbija v resnici, kot največja republika v jugoslovanski federaciji najbolj zmožna speljati Jugoslavijo s komunističnega v demokratični tabor. Na ta način naj bi si v zapadnih demokracijah pridobil zaveznike, ki bi podprli njegovo ambicijo postati vodilni mož Jugoslavije. Da je Milošević osebni prijatelj bivšega poslanika Ameriških Zedinjenih Držav v Beogradu, ki je sedaj politični svetovalec predsednika Busha je znano in zato je prav verjetno, da bi ameriška diplomacija podprla osnove trdne Jugoslavije, pa četudi bi ta bila pod močno roko diktatorja. Kajti s tem bi Jugoslavija dobila pod svoj vpliv, ko se ji iz njega vse bolj umika zapadna Evropa. V takem primeru pa bi Slovenija zopet ostala molzna krava pod trdo opanko Beograda.

Toliko o sedanjem razvoju v stari domovini. Ko pa že govorimo o ustavi pa pogledjmo še malo v domač vrt. Vse človeštvo živi po pisanih in nepisanih pravilih. Po naravnih in po umetno ustvarjenih. Tudi mi Slovenci tukaj nismo od tega izvzeti. Ravnamo se po moralnih zakonih ki jih je vpeljalo krščanstvo, zatem se ravnamo po običajih, ki nam jih narekujejo naše slovenske in družinske tradicije. In končno se ravnamo po zakonih oblasti in navsezadnje tudi po pravilih združenj, katerim pripadamo.

Nekatera teh pravil so zelo stalna, druga pa se spreminjajo po potrebah. Tudi za take spremembe je po večini predpisano na kakšen način naj se sprejmejo in izvedejo.

Tudi društva morajo spreminjati svoja pravila ako ta ne odgovarjajo več dejanskemu položaju. Če pravila društva niso več dobra, delovanje društva ne more biti uspešno, pa če se vodstvo še tako striktno drži. Na drugi strani pa društvo propada tudi kadar so pravila dobra, a se jih vodstvo in članstvo ne drži. Zato je treba kot prvo točko vsakega društvenega delovanja ukreniti, da so pravila izvedljiva, primerna času in razmeram, logična in v skladu z obstoječimi predpisi oblasti. Zato je treba strogo paziti, da pravila odgovarjajo potrebam, a istočasno je treba voditi tudi nadzor nad tistimi ki v njih imenu upravljajo društvo.

nadaljevanje na st. 6

TREFOL

GRAPHIC ART

Specialising in all print ready
art work and graphic designs.

Vasja Chuck

115 KARINGAL DRIVE,
GREENSBOROUGH, 3088
TELEPHONE: 434 5768

(Radio oddaja 1.9.1989)

HUDIČ IZGANJA BELCEBUBA

V preteklih tednih so menda na televizijskih ekranih po celem svetu pokazali dogodek izpred petdeset let. In sicer podpis pakta med Stalinovo Sovjetsko Zvezo in Hitlerjevimi Tretjim Reichom. Imeli smo priliko videti kamenito brezizrazen obraz sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Vječeslava Molotova in uglajene poteze bivšega vinskega trgovca, nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa. A za njima prebrisan zadovoljen obraz Josifa Vasirionoviča Stalina, enega največjih tiranov kar jih pozna človeška zgodovina. Pravkar so s par potezami peresa zapečatili usodo milijonov in s svojimi podpisi obsodili na smrt cele narode.

Nezaslišano trpljenje nedolžnih človeških bitij in uničenje gospodarskega ter kulturnega bogastva jim ni delalo nikakih pomislekov, kajti za dosego takozvanih vzvišenih ciljev, kot so svetovna komunistična revolucija ali pa svetovna nadvlada germanske rase za te fanatike niso imele nobene cene. Njih vesti ni prizadelo, da bo Poljska razkosana, da bodo zbrisane s svetovnega zemljevida tri napredne male baltijske republike Litva, Latvija in Estonija, da je bilo sovjetom prepuščeno, da zavoujejo Finsko, Nemcem pa dane proste roke na Balkanu.

Dobro se spominjam tistih dni pred 50 leti, kako nihče ni mogel razumeti, da se je Stalin spajdašil s Hitlerjem. Čeprav sem bil še mlad dijak sem se že zanimal za svetovne dogodke ter jih spremljal po časopisju in radiu. Izrezaval sem si fotoposnetke iz časopisov ter si jih lepil v zvezke, misleč, da si bom z njimi kdaj kasneje obujal spomine iz mladih let. Kako vse drugače pa se je obrnilo tudi moje življenje, prav tako kot posledica tistega podpisa na sporazuma Hitler-Stalin.

Pa se vrnimo nazaj v čas ko je Evropa že trepetala pred nacistično nadutostjo. Hitler si je že prisvojil Avstrijo in Češko, Slovaška pa je postala po imenu neodvisna, a v resnici popolnoma pod nemškim vplivom. Zpadni državi Francija in Velika Britanija, prav po zaslugi komunistično vodene pacifistične propagande nista bili vojaško pripravljene, da se uspešno uprejo navalu nove Nemčije, kateri se je pridružila še Mussolinijeva Italija. Zato sta si hoteli pridobiti podporo v komunističnem taboru, naivno misleč, da bo Stalin uvidel kako mu bo v korist, da skupno zaustavijo Hitlerja. Pa naivno in sebično gledajoči zapad se je kruto zmotil.

Medtem ko je Stalin na zunaj kazal vso pripravljenost do dogovora in medtem ko je Francosko-angleška vojaška delegacija v Moskvi imela pogajanja s sovjetskimi generali o skupni obrambi proti Nemčiji, je pristal z letalom na moskovskem letališču nemški zunanji minister von Ribbentrop ter se takoj podal v Kremelj, kjer je formalno podpisal prijateljski pakt s svojim dotodaj najhujšim sovražnikom.

Cela svetovna javnost je bila zaprepasčena ko je izvedela novico. Diplomatski svet ni mogel razumeti tako hitro premeno stališč obeh diktatorjev, kajti do takrat perfidnost in neupoštevanje diplomatskih konvencij s strani totalnih režimov še ni bilo tako poznano kot je danes.

Brezpogojna ubogljivost in slepa disciplina pripadnikov totalitarnih gibanj pa je prav v tem času tudi v naši stari domovini prišla do izraza. Brez razlike na politično gledanje smo do tedaj dijaki in študenti v Ljubljani in po drugih mestih Slovenije javno protestirali proti nemški zasedbi Čehoslovaške. Demonstrirali smo po cestah ter na oblekah nosili zastavice z napisom: Ne damo se!, kar je bila tedaj popularna parola, ki je prišla k nam iz Češke. Komunistična mladina je v vseh teh akcijah aktivno sodelovala. Toda ko je prišla v svet novica o sporazumu med Hitlerjem in Stalinom pa se je tudi

obnašanje kolegov iz komunističnega tabora čez noč spremenilo. Nič več niso sodelovali v demonstracijah. Po zidovih hiš so se čez noč pojavili pleskani napisi kot "Kruha, ne kanone", "Hočemo mir", "Dol s kapitalističnimi vojnimi hujskaci" in izbrisane so bile protihitlerjanske parole. Tak je ostal položaj naših levičarskih kolegov vse dokler ni prišel drugačen ukaz iz Moskve v letu 1941, ko je bilo že jasno, da bo Hitler napadel tudi Sovjetsko zvezo.

Koliko življenj, koliko človeške tragedije, koliko materialne škode bi bilo prihranjeno če si ne bi takrat, pred 50 leti podala roke in podpisala milijone smrtnih obsodb Molotov in Ribbentrop in če ne bi kasneje Stalin in Churchill v Kremlju ob številnih kozarčkih vodke in Brandyja s par potezami na papirnati servietii razdelila Evrope v vzhodni in zahodni del.

Le kdaj bo človeštvo spregledalo, da se z zločinsko miselnostjo ne moreš dogovarjati, da ji ne moreš verjeti, da s fanatizmom ni rezoniranja. Pa naj bo ta fanatizem politični, rasni stanovski ali verski. Le takrat ko bo človeštvo dojelo, da si s pomočjo sile ne more izboljšati razmer in le takrat ko bo spoznalo, da je pravilo, ki pravi kar ne želiš sebi ne stori drugemu, najvažnejše le takrat bomo lahko prišli do upanja, da bodo človeštvu prišli lepši časi

Vsi majhni narodi, kot smo tudi Slovenci pa iz gornje epizode učimo, da se zaenkrat še ne moremo zanašati na pomoč in razumevanje večjih narodov, kadar je v vprašanju njihov interes. Zato moramo tudi mi v prvi vrsti gledati na svoje interese. Eden najvažnejših pa je zagotovitev našega narodnega obstoja. Ker na mahinacije velikih držav ne moremo odločilno vplivati moramo gledati le na to, da v stiskah, kot je bila vojna začeta pred petdesetimi leti uštedimo čim več naših življenj in našega premoženja. Ne smemo pa se, kakor je bil to tudi slučaj v pretekli vojni, postaviti strastno na eno ali drugo stran in se pobijati ter škodovati za tuje interese.

Kot posamezniki pa imamo v tem odnosu dolžnost, da v svoji skupnosti delujemo v istem smislu in to je, da podpiramo projekte in delo naše slovenske skupnosti, složno in prijateljsko in, da svoje zasebne interese, vse do možne mere podredimo interesom naše skupnosti. Le zapomnimo si, da je grenko, a reznično dejstvo, ki ga lahko izrazim z našim starim slovenskim pregovorom: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

(Radio oddaja 8.9.1989)

"PLANINKA" BO NAPREDOVALA

Letni občini zbor našega društva "Planinke", ki se je vršil v nedeljo 3. septembra je bil dokaj razgiban z živahnim razpravljanjem, ki pa se je vršilo v dostojni disciplinirani obliki, je prinesel, vsaj tak sem imel vtis, pozitivne rezultate. Bil je dobro pripravljen in nasprotje lanskoletnega, ki je bil pravi primer, kakšen bi občni zbor ne smel biti. Pohvala za to gre seveda predvsem dosedanjemu odboru pod vodstvom ge. Albine Vah. Ta odbor, ki so ga sestavljale samo ženske je s svojim pridnim delom premostil težave leta, v katerem se ni našel niti en moški, ki bi bil pripravljen prevzeti naše odgovornosti odbornika. Ženske so pač dokazale, da so bolj trdožive in so privedle društvo v novo obdobje, ki se je vsaj upajmo tako pričelo z novim društvenim letom.

Iz razgovorov s posameznimi rojaki sem videl, da zanimanje za društveno delo ni mrtvo in da so želje za njegovo bodočnost močno prisotne. Imeli so ideje kaj naj bi bilo storjeno, da bi društvo in njegov dom bolj koristno služil naši skupnosti. Nekatere teh zamisli bi bile izvedljive šele v daljni bodočnosti, druge pa bi se lahko izvedle že v teku delovanj sedanjega odbora. Tako bi se na primer lahko že letos podaljšala

streha na obeh straneh dvorane, kar bi dalo možnost postaviti mize in stole tudi izven dvorane, kar bi posebno v poletnih dnevih bilo zelo primerno. Tudi kuhinja in bar bi bila letos že lahko popolnoma dokončana.

Zamisel, da bi na zemljišču zgradili nekakšne stanovanjske prostore, ki bi se lahko uporabljali kot cenena počitniška prenočišča za rojake z južnih krajev Avstralije je odlična, čeprav za sedanje pogoje še neizvedljiva. Pomagala bi rojakom do cenjenih počitnic, našemu društvu pa bi dala več smisla za obstoj ter bi bila družabno in tudi finančno koristna. Z dograditvijo novega trgovskega centra v Logan City se bo praktična in finančna vrednost zemljišča "Planinke" samo še dvigala in ne bo dolgo ko ne bo več v "bushu" ampak v pozidani okolici ob robu važne ceste, ki veže Pacific Highway z obalnimi naselji. Tako bi se po mnenju nekaterih v bodoče mislilo lahko tudi na izgradnjo stanovanj za rojake, ki bodo na stara leta osameli in toliko bolj rabili sosedov, ki bodo govorili isti jezik in imeli iste potrebe.

To so lepe zamisli, katerih izvedba pa bi zahtevala veliko dela, požrtvovalnosti in tudi radodarnosti. Finančne možnosti izgledajo na prvi mah nepremostljive toda ne popolnoma neizvedljive, ako pomislimo, da imamo tudi v naši sredi nekaj premožnih rojakov, ki bi pod pravimi pogoji morda bili pripravljeni investirati svoj kapital v tak projekt, ki bi bil nekaj edinstvenega za Slovence v Avstraliji. Saj ne bi bilo treba početi kar na veliko. Dovolj bi bilo, da se zarezhe ledina, potem pa bi že raslo naprej.

Članstvo je na skupščini izrazilo tudi željo, da bi se izboljšale komunikacije z odborom ter, da naj bi odbor vzpostavil boljše zveze z drugimi slovenskimi društvi po Avstraliji v svrhu vključitve nas v projekte bodočih gostovanj naših umetnikov z one strani morja.

Še najbolj opogumljajoče pa je dejstvo, da je skupščina odločila naj se pregledajo društvena pravila in po možnosti spremene tako, da bodo v skladu s sedanjimi razmerami. Določena je bila skupina članov, ki bo v dobi treh mesecev predložila odboru popravke in posodobitev pravil.

Društvo "Planinka" ima že po svoji lokaciji izreden položaj in drugačne pogoje za delovanje, kot ostala društva v Avstraliji. Ustanovila ga je skupina, ki je tedaj bivala v Brisbane. S časom pa so se društvu pričeli priključevati tudi Slovenci iz okolice, predvsem iz Gold Coasta in Sunshine Coasta. Tako, da se bivališča članov "Planinke" sedaj raztezajo do kakih 300 km v daljavo. V takih razmerah je težko vzdrževati zadovoljive komunikacije. Težko je pričakovati, da bodo odborniki pogosto hodili na seje tako daleč. Prav tako je silno težko pripraviti skupaj tudi razne druge projekte kot na primer odrske nastope, proslave, razstave in slično. Prav z ozirom na to bi bilo dobro razmisliti, kako premostiti to težavo in reorganizirati odborovo in društveno delo tako, da se nevtalizira problem velikih razdalj. Drugi problem s katerim bi se moral spoprijeti novi odbor je kako razširiti zanimanje za društvo pri onih rojakih, ki še vedno stojijo izven društva in pri onih, ki so ga iz bilo katerega vzroka zapustili.

Ne misliti, da bo novi odbor v vsem uspel. Toda del uspeha bo že v tem, da bo poskušal in, da ne bo padel v malo-dušje. Prav v tem pa ima članstvo veliko dolžnost. Podpreti mora odbor v vseh

njegovih projektih, tudi tistih, ki nam osebno niso prav pri srcu. Če so nekateri člani na naše prigovarjanje prevzeli nase obveznosti odbornikov, je samo prav, da jim pri izvrševanju njihovih dolžnosti nismo v oviro, pač pa v pomoč.

(Radio oddaja 22.9.1989)

SLOVENIJA - DEŽELA DRAKULE?

Ena novih političnih organizacij, ki so nastale tekom letošnjega leta v Sloveniji, Socialno-demokratska Zveza Slovenije, je priobčila v ljubljanskem dnevniku "Delo" na 26. avgusta izjavo, v kateri podaja svoje zahteve z ozirom na gonjo s strani nekaterih srbskih sredstev obveščanja proti Sloveniji.

Še posebno zanimiv za nas je zaključni odstavek te izjave, v katerem je rečeno sledeče:

"Državljeni Slovenije, danes je bolj kot kdaj prej potrebno, da se v svet razširi resnica o Sloveniji, slovenskemu narodu in njegovih težnjah živeti v demokratični suvereni državi v slogi z vsemi drugimi jugoslovanskimi in evropskimi narodi. Zato mislimo, da je treba ustanoviti Svetovni Kongres vseh Slovencev, ne glede na njihovo politično prepričanje in državljanstvo. Bolj kot kdaj se je treba opreti na tiste moralne in etične vrednote, ki nas uvrščajo med civilizirane evropske narode. To smo dolžni storiti iz spoštovanja do naših prednikov, samih sebe in naših potomcev."

Te besede so potrdilo tega kar trdimo tudi vsi iskreni in narodno zavedni Slovenci izven stare domovine. Za nadaljni obstoj slovenstva je nujno potrebno, da vsi Slovenci, oni doma, kakor tudi mi ki živimo izven stare domovine, odvržemo vse predsodke in skupno podvzamemo vse, da svet prepričamo, da Slovenija obstoja kot avtohtona narodna enota, katere pripadniki imajo isto naravno pravico do suverenosti svoje države, kot vsi drugi narodi.

Ako sodimo po primerih, ki jih tu in tam sami doživljamo v Avstraliji, brez težav pridemo do zaključka, da na žalost javnost vse premalo ve o Slovencih. Deloma je temu kriva tukajšnja šolska vzgoja, ki ne polaga zadosti važnosti na poučevanje o zgodovini in strukturi evropskih narodov, z izjemo Britanije. Še večjo krivdo za javno nevednost o Sloveniji pa lahko pripišemo tukajšnjim sredstvom obveščanja, ki poročajo le o izredno senzacionalnih dogodkih povezanih z Jugoslavijo. Te podatke pa po večini dobivajo preko agencije Tanjuga, ki kroji svoja poročila tako kot narekujejo politične razmere v Beogradu.

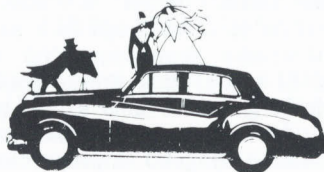
Dva izredno karakteristična primera, kako slabo poučeni o Sloveniji so tudi ljudje, pri katerih tega ne bi pričakoval, sem doživel v nedavni preteklosti.

Ko me je pred nekaj meseci obiskala neka mlada reporterka tukajšnjega dnevnika, da napravi reportažo v zvezi z odlikovanjem Australia Order, sem jo vprašal, če sploh ve kje je Slovenija. Odkritosrčno mi je odgovorila, da nima pojma. Ko sem jo vprašal če je slišala za Jugoslavijo je rekla: "O ja, saj je bilo nedavno mnogo novic o streljanju na jugoslovanskem konzulatu v Sydneyu."

To je bilo vse kar je vedela o Jugoslaviji. In to novinarka, za katero bi pričakoval, da se vsaj malo pozanima kaj in

nadaljevanje na st. 7

Sasha Eric Photography

agent for Diamond Valley
Prestige Car Hire

267 HIGH ST, PRESTON, 3072 480 5360

kje je Slovenija, predno se poda na interview, ki zadeva slovensko skupnost v Avstraliji.

Se bolj žalostno-smešna pa je sledeča epizoda, ki sem jo doživel pred kratkim na takozvani Garden Party, ki jo je priredil Governor za Queensland. Tu sem imel priliko kontakta z mnogimi prominentnimi osebami. Ena od njih, član ene tukajšnjih cerkvenih hierarhij me je vprašal nekako takole:

“Morda nisem v zmoti če sem zasledil v vaši izgovorjavi tuj naglas in gotovo ne boste užaljeni če vas vprašam, kaj je vaša izvorna narodnost?”

“Po rodu sem iz Slovenije in upam, da

mi ne boste zamerili ako vas jaz vprašam, če veste kje je Slovenija?”

Presenetil me je z odgovorom: “O seveda, kaj ne bi vedel, saj to je vendar po celem svetu znana dežela grofa Drakule.”

“Žal mi je, toda moram vas popraviti, grof Drakula ni živel v Sloveniji, ampak v Transilvaniji, ki je danes del Romunije”, sem mu vljudno odgovoril in nadaljeval s kratko lekcijo o položaju Slovenije.

Tako pomankljivo je znanje o naši stari domovini tudi v slojih pri katerih bi pričakoval, da bodo bolj razgledani kot široke mase.

Zato naj bo naša najbolj važna naloga, da storimo vse, kar je v naših močeh, da čim bolj posplošimo poznavanje Slovenije. Vsak od nas bi moral uporabiti vsako priliko, da prijatelje in znanke, ki niso Slovenci pouči o prelepem delcu zemeljske oble kjer smo se rodili.

Ustanovitev Svetovnega Kongresa vseh Slovencev bi prav gotovo bila velik učinkovit podvig, ki bi postavil Slovence v bolj svetlo luč na svetovnem političnem odru. Toda še predno bo do ustanovitve tega Kongresa prišlo, če sploh kdaj bo, imamo Slovenci v Avstraliji nalogo, da širimo informacije o Sloveniji ob vsaki

priložnosti in na vsak način; z besedo in dejanjem, s fotografijami in našo pesmijo; kot posamezniki in potom naših organizacij.

Ker bomo s tem največ pomagali prizadevanjem rojakov v domovini, naj bo tako širjenje informacij naša največja naloga, ki nam prav gotovo ne bo težka, saj smo Slovenci lahko samo ponosni na preteklost našega majhnega a trdoživnega naroda in na naš sloves, ki nas opredeljuje med poštene, delovne in civilizirane ljudi.

Marijan Peršič

SLOVENSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

sporoča in izreka dobrodošlico vsem rojakom, ki so na začasnem obisku v Canberri ali njeni okolici, da se ustavijo in obišejo naše slovensko društvo na naslovu Irwing Street, Phillip (Canberra) A.C.T., kjer vam poleg dobre domače in izbrane hrane nudijo še razne turistične informacije o samem mestu in okolici in mogoče peljejo tudi na krajše izlete.

Klub je odprt vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikonočnega petka in božičnega večera) od 11.30 dopoldan do 23.45 ure zvečer.

Ves čas obratovanja je odprta tudi točilnica, kjer so na razpolago številne slovenske pijače. Z okusno domačo pripravljeno hrano pa se lahko zadovoljite vsak dan. Za kosilo od 12. ure do 14. ure in večerjo od 18. ure do 21. ure zvečer. Torej dober tek!

Naša telefonska številka pa je (062) 82 1083

DOBRODOŠLI!

UPOSTOŠENE HALOZE POTREBUJEJO NAŠO POMOČ

Tisk v Sloveniji je pred nedavnim poročal o hudih neurjih, ki so pustošila po Slovenskem. Eno od njih je pustilo katastrofalne posledice na Halozah pri Ptujju, kjer je bilo čez noč porušeni 18 domov. velika gospodarska škoda je bila v vinogradih in na poljih: povsem uničen je pridelek na 1500 hektarjih njiv, preko 300 ha sadovnjakov in 600 ha vinogradov, 80%-na škoda na 4000 ha travnikov, da poškodovanih gozdov niti ne omenjamo.

V veliki tiski se je znašlo okoli 900 ljudi, predvsem tistih, ki so izgubili svoje domove in gospodarska poslopja, ki jim pred bližajočo se zimo več ne morejo služiti kot bivališča in strehe nad glavo.

Pomoč, ki so jo Haložani dobili doslej, nikakor ne zadošča, da bi najbolj prizadeti mogli biti pod streho še pred zimo. Od 102 poškodovanih stanovanjskih hiš, jih je 18 treba nadomestiti z novimi, ob njih pa zgraditi še 10 gospodarskih poslopj (poškodovanih je bilo 86).

Dva meseca po naravni nesreči in o obljubah o solidarnostni pomoči, pa za nove haloške domove ni niti temeljev. Na vseh zgradbah in opremi je bilo 97 milijard dinarjev škode, zanje pa so dobili v ptujski občini komaj nekaj drobiža. Iz republiškega sklada solidarnosti so za obnovo objektov dobili 7 milijard dinarjev ali komaj 7.3% ocenjene škode. Tovarna glinice je pomagala s 600 milijoni din, nekateri kolektivi so pomagali z gradbenim materialom, vendar je to skoraj vsa dosedanja pomoč za strehe nad glavo.

Delovne organizacije veliko obljublajo, prave pomoči pa še ni. Vsi pa vemo s kakšnimi gospodarskimi in političnimi problemi se danes ubadajo v Jugoslaviji.

V Sloveniji so letos skoraj po vseh njenih območjih divjale ujme, kakršnih ljudje že dolgo ne pomnijo. Uničeni so poljski pridečki, ker so bila polja in travniki dolgo poplavljeni, razdrte so ceste, odplavljena je vrhnja zemlja z vinogradov, voda v kletih rahlja temelje stanovanjskih zgradb in kot v Halozah, obstaja mnogokje nevarnost zemeljskih plazov. Haloze same pa je koncem avgusta prizadelo še eno neurje, da so bile ali so še ponovno odrezane od sveta.

Avstralski Slovenci! Priskočimo na pomoč Haložanom v stari domovini! Pomagajmo ljudem, ki vztrajajo na tem nerazvitnem a rodovitnem – toda nekako pozabljenem delu Slovenije! Bomo dopustili, da naše sicer vinorodne Haloze ostanejo same v takšni nesreči, ki jih bo zdaj še bolj porinila v gospodarsko zaostalost?

Dokažimo, VSAJ IZ TUJINE, da jim želimo pomagati po svojih močeh, ali vsaj toliko, kolikor so Avstralsci na splošno pripravljene pomagati sočloveku v sili, kot so to že nešteto dokazali – za primer samo ogromna pomoč, ki jo je bil deležen Darwin decembra 1974, ko je ciklon Tracy razdejal to mesto na severu Avstralije.

Mara Mericka
Darwin, N.T.

POMAGAJMO ŠTAJERSKIM ROJAKOM!

Slovensko-avstralski literarni in umetniški krožek (SALUK), - na pobudo gospe Mare Mericke iz Darwina - apelira na vse Slovence v Avstraliji, še posebej pa na Štajerce in Prekmurce, da po svoji vesti in zmožnosti pomagajo prebivalcem Halož, ki jih je narava tako hudo prizadela.

SALUK bo zbiral darove do konca novembra, nakar bosta spisek darovalcev in zbrani denar poslana v Haloze. Spisek

darovalcev bomo vsak teden sproti objavili tudi v časopisu Novo doba.

Nakazila pošljite z oznako SALUK/HALOZE na naslov:

SALUK
19A Hume Crescent
WERRINGTON NSW 2760

Za SALUK: P. Gruden
L. Košorok
M. Mericka
J. Žohar

KRAJI IN PODROČJA DELOVANJA SLOVENSKIH IZSELJENSKIH DRUŠTEV

Slovenska društva lahko zasledimo v glavnem v jugovzhodnem predelu Avstralije (v Viktoriji, Novem Južnem Walesu in Queenslandu ter Južni Avstraliji) ter tudi v Zahodni Avstraliji ter v Hobartu v Tasmaniji. Najbolj gosto naseljena področja pa so v Viktoriji in Novem Južnem Walesu. Slovenski jezik se uporablja pri različnih aktivnostih na več kot dvajsetih krajih.

Centre, kjer delujejo Slovenci, lahko razdelimo v več kategorij glede na stopnjo intenzivnosti posamičnih dejavnosti, organiziranost in glede na to ali imajo svoj lastni kulturni center (dom) in cerkev:

- v prvo kategorijo uvrščamo centre z lastnim kulturnim domom in lastno cerkvijo ter z delujočim kulturnim udejstvovanjem (sem spadata Melbourne in Sydney)

- v drugo kategorijo uvrščamo centre z različnimi kulturnimi dejavnostmi toda brez lastne cerkve (Canberra in Perth)

- v tretjo kategorijo vključujemo Wollongong in Adelaide, ki imata lastno cerkev in kulturni dom toda nimata tiskanih publikacij v slovenskem jeziku (v Wollongong-u prav tako ne obstaja slovenska radijska oddaja).

- v četrti kategoriji so centri z lastnim kulturnim domom vendar gojijo le nekatere kulturne dejavnosti (Brisbane, Albury in Geelong)

- v peti kategoriji je Riverland, ki nima lastnega kulturnega doma in ne cerkve, a ima radijski program, lastno tiskanje publikacij v slovenskem jeziku ter razvito kulturno delovanje.

Podlaga za zgoraj navedene kategorije je velikost in oblika posamičnih kulturnih dejavnosti. Sydney, Melbourne in Canberra imajo najbolj razvejano kulturno udejstvovanje glede na to, da imajo lastne dramske skupine, folklorne skupine, glasbene ansamble, knjižnice in gojijo različne športne dejavnosti. Določene kulturne prireditve v enem centru vključujejo člane iz različnih predelov Avstralije ter presegajo število 1000 ljudi. Prav tako pa lahko različne dejavnosti zasledujemo tudi v drugih kulturnih centrih.

Z gotovostjo lahko trdimo, da je slovenska katoliška cerkev prisotna skoraj povsod kjer so Slovenci, ne glede na njihovo število.

Trije največji slovenski verski centri v Avstraliji so Sydney, Melbourne in Adelaide, obstaja pa še mnogo cerkvenih podružnic. Včasih je njihovo število večje kot število krajev z kulturnimi dejavnostmi. Poleg krajev kjer mašujejo slovenski duhovniki pa je slovenska cerkev tudi v Wollongong-u.

Prevedla Mojca Baraga

Novice iz Sydneya

ŽEGNANJE PRI SVETEM RAFAELU V SYDNEYU, RASTEMO V ENO DRUŽINO in akademija "TEBI SLOVENIJA"

Praznik naše slovenske skupnosti v Veselovem (Merrylands) - Sydney, smo začeli že v štiri mesece pred napovedanim datumom, z obnovitvenimi deli, v cerkvi Sv. Rafaela, v dvorani in tudi z urejevanjem okolice. Cerkev je dobila novo streho, nov lesen strop, novo električno razsvetljavo, ter preprogo. Veliko truda in požrtvovalnega dela smo Slovenci vložili v prenovo našega verskega in kulturnega središča. V kletnih prostorih dvorane so tudi mladi dobili lepo mladinsko sobo, kjer upamo, da se bodo radi zbirali. Prav tako so svoj kotiček dobili člani igralske družine. Ob dvorani smo dobili novo ograjo. Na koru so cerkveni pevci dobili nov stopničasti podium in preprogo. Križ oltarne stene je dobil obliko slovenskega znamenja na polju. In še bi lahko naštevala.

Prišli smo iz različnih krajev. Tujci smo bili, a udomačili smo se. Zgradili smo si domove in novo deželo vzljubili; toda v srcu še vedno nosimo svojo domačo dolino. Nosimo spomin na mater in očeta, na doto, ki sta nam jo dala za življenje; poštenost, delovnost, natančnost, vemost.

tudi dom mladega rodu, ki v sebi čuti pretakanje slovenske krvi, a poje z Lazy Harryem: "Proud to be Australian!" Znamenje rasti pa je tudi znamenje mladosti.

Na "žegnanje" smo se duhovno pripravili s tridnevno, ki jo je v petek 22.9.89, zvečer začel z darovanjem Sv. maše p. Toni Gorjup iz Melbourn. V soboto, 23. septembra, je bila ob 6h zvečer slovesna maša, ki jo je opravil škof Beda Heather iz Parramatte. V dvorani pa se je po maši ob 7.45, začelo veliko, narodno - kulturno slavlje, akademija z naslovom: "TEBI SLOVENIJA". Pred nami je v sliki, besedi in pesmi zaživela naša Slovenija. Program te prireditve je pripravil p. Ciril Božič. Pevske zборе pa je za skupni nastop pripravila s. Frančiška ŽIŽEK.

Na velikem filmskem platnu so zaživele slike - dia-pozitivi, najprej Bled in posneta pesem "Po jezeru bliz Triglava". Pred nami je zaživela Golica v razkošju cvetočih narcis in iz mnogih grl je bilo slišati vzdih: "O,o,o,o!" "Triglavski moški pevski zbor je zapel pesem "Slovenec sem". Sledile so slike slapa Peričnik, Bohinj, zimska pokrajina, čudovito lepi cvet encijana, reka Soča, naše planine. Pevski zbor "LIPA" Slov. društva Sydney je, pod vodstvom g. Jožeta Urbasa zapel: "Oj, Triglav moj dom". Sledile so slike oračev, krompir na polju, gozdovi,

"Tega pa v Avstraliji ne smemo kuhati". Člani pevskega zbora "Lipa" so nato zapeli: "Glejte že sonce zahaja". Zopet so s platna zaživele naše slovenske božje poti in za konec "filmske" predstave je mladi, 12 letni harmonikaš, RUDI ČERENČEC, zaigral nekaj poskočnih, medtem pa so člani pevskega zbora odšli na oder, ter zapeli Aljaževo "Slovenska zemlja".

Peli so: mešani pevski zbor iz Merrylandsa, moški pevski zbor kluba Triglav, moški pevski zbor kluba Planica iz Wollongonga in mladinski zbor "Zlati glas" iz Wollongonga.

"Lepa je naša dežela!" - imamo navado reči sami sebi, prijateljem, in tujcem in pri tem nas kanec zadovoljstva in ponosa upravičeno greje. Vemo, da govorimo resnico. Lepa je naša Slovenija, lep ta košček sveta v srcu Evrope. Lepota se je naselila vsepovsod; v pomursko dolino, na mogocene vence gora, v zamaknjene gorenjske doline, na vesele dolenske griče, na teransko bridki kras, k oknu sinjega jadranskega morja. Za pest zemlje, a polno prgišče lepega. Poznati vse to bogastvo, pomeni biti tudi sam bogat. In k temu je pripomogla tudi akademija "Tebi Slovenija". Obudila nam je marsikateri spomin na rojstni kraj in po licu so tekle solze tihega domotožja.

Zaradi visokih gostov katere smo povabili na našo slovesnost in ne razumejo slovenskega jezika, mi je bilo žal, da ni bilo zapete nobene angleške pesmi ali v angleščini kaj povedanega tudi zanje. Res je Slovenija naša dežela, toda Avstralija je naš dom! Manjkale so tudi

slovenske narodne noše in gledališki listi s programom.

Vezni tekst na akademiji so brali: Olga Gomboc, p. Ciril, s. Frančiška in Danica Petrič.

Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim samim objemom svojih misli obseže vso; ne samo nje, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdeljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse - MATI, DOMOVINA, BOG.

V nedeljo, 24. septembra, sta praznovanje Sv. Rafaela in praznovanje zakonskih jubilejov oblikovala, provincijal avstralske frančiškanske province, p. Maurice West in njegov vikar, p. Danijel Neylon. Sedem parov, članov naše skupnosti je praznovalo svoje obletnice poroke in sicer: 15 obletnico Marinka in Ivan Rudolf, Danica in Jože Petrič; 25 obletnica: Ivan In Ljubica Sušan, Luba in Janko Robar, Ljerka in Martin Berkopec; 30 obl: Marija in Angelo Deskovič, ter 35 obletnico: Roza in Jože Kavač.

Naj nam ostanejo dnevi - slovesnosti žegnanja v čast Svetemu Rafaelu, v spominu kot praznik življenjske, ustvarjalne moči naše slovenske skupnosti.

P. Cirilu Božič, ki je 7 let deloval v našem verskem središču izrekam topel "Hvala", za vse kar je dobrega storil za našo slovensko družino, ter mu želim uspešen študij v Melbournu. Bog vas živi!

Po virih "Nedelje" reportažo pripravila:

Danica Petrič

Prizor z akademije "Tebi Slovenija" 23.9.89 - Sydney

Notranjost obnavljene cerkve Sv. Rafaela v Merrylandsu

Srečali smo se, se spoznali, začeli oblikovati in rasti v eno družino vernih slovenskih src, pod Južnim križem. Cerkev Sv. Rafaela je zatočišče v naših stiskah in veselju. Je kraj, kjer se po svoje pogovarjamo z Bogom. Je kraj, kjer se srečujemo in se poveselimo.

Toda, ko se zbiramo v tem božjem hramu, nosimo v sebi pripravljenost biti dober. In to je tista sila, tista energija, ki sproža v nas rast v eno družino. Ta hiša pa ni samo dom nas, kateri smo izšli iz svoje slovenske domovine; ta hiša je in mora postati

planinske kočice, breza, mak in pšenica, kaluznica, ovce ob jezeru, kozolec, zvončki, kapelica, stare hiše pokrite s skrilljavci, morje... In spet nam je zbor zapel: "Buči, buči morje Adrijansko". Sledile so slike starih slovenskih baročnih cerkva, znamenja Križanega na polju, slišal se je glas zvonov in litanije in vsi prisotni so odgovarjali. Nato je triglavski moški pevski zbor zapel pesem: "Bodi zdrava domovina". Nadalje nas je s platna pozdravljala Ribenčan s svojo suho robo in stari stric, ki kuha "šnopc" in po dvorani je bilo slišati smeh in pripombe:

POVABILO ZATE!

Vsak četrtek ob 10.30 dopoldan se članice molitvene skupine Srca Jezusovega zbiramo k molitvi rožnega venca. Tudi pojemo, se pogovarjamo in po molitvah si postrežemo s kavico in pecivom. Vabimo tudi tebe!

V četrtek, 2. novembra, bomo prvič v svojo sredo povabile tudi upokojene članice naše skupnosti in bolne. Želele bi, da bi ta srečanja postala redna, vsak mesec.

K molitvi se zbiramo v slovenski cerkvi v Merrylandsu, Sydney. (vhod z dvoriščne strani) kosilo pa bomo povabljenim starejšim rojakom postregli v cerkveni dvorani. Če imate bolnega ali starejšega sorodnika, prijatelja ali znanca, obvestite ga o našem srečanju in če mu lahko pomagate s prevozom, vam bomo hvaležni. Če pa bi se kdo želel srečanja udeležiti, a nima prevoza, naj sporoči po telefonu: 637.7147 p. Valerijan, 688.1019 ga. Danica Petrič.

Mesec oktober je posvečen molitvi rožnega venca in spomnila sem se stare pesmi: "KRALJICA VENCA

.....Ko zapustijo te moči - in ko ti odreko oči, sveti rožni venec še lahko - boš molil vdano in lepo. Če rožni venec boš molil rad, dobil boš milost vsakokrat; Marija te ljubila bo, sprosila sveto ti nebo....."

Vse ljudi dobre volje, pristrčno vabimo na naša molitvena srečanja ob četrtekih dopoldne. Pridi tudi ti!

Ljubeče pozdrave vsem bralcem.

ZLATA ŠKATLICA

Ko se bliža Božič, rojstni dan, god ali obletnica poroke naših dragih, si belimo glave; KAJ PODARITI? Vsega imamo na pretek. Res, kaj pokloniti? Ob takih prilikah se spomnim drage, nadvse skromne in ljubeče prijateljice, ki mi je pred mnogimi leti podarila spominsko knjigo. Sama jo je izdelala, okrasila in vanjo napisala modrost svojega srca; BODI DOBRA!

Ko me je prijateljica čez nekaj let obiskala, sem ji prinesla pokazat majhno zlato škatlico in jo vprašala, "Ali uganeš kaj je v njej?"

"No, ne vem, morda zlatnina," je odgovorila. Zasmejala sem se, dvignila zlato pokrov škatlice in zagledala je spominsko knjigo. "Ti to tako ceniš?" me je vprašala.

"Da, v tej škatlici je zaprt košček tvojega srca, ki si mi ga podarila za praznik, skupaj s to knjižico. Kolikokrat že, ko sem bila žalostna, sem jo prelistala in v njej našla tolažbo. Več mi je vredna kakor zlatnina. Veš, lepšega in dražjega daru mi nisi mogla dati", sem ji rekla.

Lepe, plave oči so ji zasijale, nežno mi je stisnila roko in čutila sem, da me ima še vedno tako rada, kot v mladih šolskih dneh, ko sva neločljivo sedeli skupaj in se učili za življenje.

Leta bežijo, čas prinaša veselje in žalost - tudi skrb ... kaj komu podariti?

Ko nismo imeli denarja, smo sami izdelovali predmete in jih poklanjali. Potrudili smo se, zraven mislili na osebo, kateri je darilo namenjeno, molili smo zanjo. Denar je marsikaj pokvaril. Zadnji trenutek se spomniš na praznik svojega dragega, stečeš v trgovino, kupiš, zaviješ in izročiš. Kje je ostala toplina, kje je ostala ljubezen in prisrčnost?

Ko sama izbiram darila, se spomnim na prijateljico, ki ni imela nič, pa mi je vendar dala vse. Njen dar je že leta shranjen v zlato škatlici in me opominja; ne meri z denarjem - POKLANJAJ S SRCEM!

Danica Petrič-Storžek

Specialist for kitchens

**Heidelberg
Cabinets**

and vanity units
Pty.Ltd.

FRANK ARNUŠ

7 Longview Crt., Thomastown,
3074

Tel.465 0263 Tel.459 7275

A.&E. KODILA

CONSTRUCTION PTY.LTD.

66 Millicent Ave, Bulleen
Tel.850 8658

ZAUPAJMO V MLADE GENERACIJE

St. Albans tedaj ni izgledal tako kot izgleda danes. Bil je vas, do katere si prišel z vlakom ali pa z avtom po ozki cesti Ballarat Road, ki je vse od Braybrooka pa do Sunshina peljala med še nepozidanimi polji. Pri prehodu čez železnico v Sunshin-u pa je bilo treba zaviti na desno in po ozki še neasfaltirani poti peljati do železniške postaje St. Albans. Okoli te je bilo nekaj trgovin, malo naprej pa par cest, ob katerih si lahko videl po večini nove, včasih le na pol dograjene hiše.

V St. Albans so se že od samega pričetka povojne imigracije naseljevali "New Australians", kakor so nas tedaj imenovali in med njimi je bilo tudi že lepo število Slovencev. Zemljišča so bila takrat še sorazmerno zelo poceni. Za običajno pol akre veliko zemljišče so zahtevali od 90 do 120 avstralskih funtov, na kakih 10 funtov predplačila z odplačilom po 5 do 10 šilingov na teden. Normalna tedenska plača delavca pa se je sukala od 8 do 12 funtov. Stanovanja so se v tistih letih zelo težko dobila, posebno za večje družine. Saj stanovanjskih blokov, kakršne danes poznamo, v Melbournu sploh ni bilo. Zato so novonaseljenci videli edino možnost, da si iz družinskih taborišč pripeljejo ženo in otroke, v tem, da si nabavijo svoje zemljišče in si na njem postavijo zasilno bivališče. Občinski urad v Keilorju, pod čigar upravo je spadal St. Albans je bil precej popustljiv in tako so si ljudje postavljali najrazličnejše vrste zasilnega bivališča, od že kar lepo urejenih "bungalov-ov" pa do lesenih zabojev, v katerih so tedaj dovažali preko morja avtomobile.

V tem St. Albansu smo se zbrali v nedeljo 19. decembra 1954, da formalno ustanovimo prvo slovensko organizacijo v Melbournu.

Če se prav spomnim je bil lep sončen popoldan, ko smo se nekateri, ki smo že imeli svoja prevozna sredstva, vozili kako uro iz Melbournu do St. Albansa. Nekateri so se pripeljali z vlakom, oni pa, ki so živeli v St. Albansu pa so pripešali ali pa se pripeljali s kolesom. Sestali smo se v dvorani rimo-katoliške cerkve na Theodore St. Majhna dvoranica, zasilno zgrajena iz cementnih plošč, katero nam je priskrbel pokojni g. Zitterschlager, je z

lahkoto sprejela vase 52 rojakov in lahkih, ki so botrovali rojstvu slovenskega kluba. Na žalost imena prisotnih niso nikjer zabeležena, še pa obstajajo fotografije od tega edinstvenega dogodka.

Če je bil rojstni dan Slovenskega Kluba Melbourne 19. december 1954, potem je njegovo spočetje bilo dva tedna preje, ko se je v stanovanju družine Pungerčar v East St. Kildi zbralo 26 Slovencev, ki so prišli na zamisel, da je čas, da Slovenci v Melbournu dobe svojo organizacijo. Prisotni so bili, kot nam še pričajo zapiski sledeči gospodje:

Tušek, Janežič, Novina, J. Potočnik, M. Potočnik, Stušek, Pirnat, Verbič, Krap, Golenko, Ferfonja, Andrejašič, Pungerčar, Polajnar, Šajnovič, Bažec, Vadnjaj, Adamič, Pekolj, Zitterschlager, Telban, Počtarenko in Planinc, ter gospe. S. Potočnik in Pungerčar.

Sestavili so pripravljalni odbor za ustanovitev Slovenskega kluba. Predsedniško mesto tega odbora je prevzel g. Zlatko Verbič. Sestavljena so bila pravila, ki naj bi jih po tem sprejela ustanovna skupščina.

Iz zapisnika Ustanovnega občnega zbora S. K. Melbourne, katerega original se verjetno še vedno nahaja v arhivih S.D.M., je razvidno, da je predsednik pripravljalnega odbora g. Verbič pričel s sestankom ob 15.30 uri in povedal v svojem nagovoru, da imata veliko zaslugo za ustanovitev S.K.M. gospoda Novina in Martin Adamič, ki sta organizirala prvo slovensko zabavo v Melbournu, katere denarni dobiček je šel v tiskovni sklad "Misli".

Takoj na to smo pristopili k čitanju pravil in potem k volitvam prvega odbora S.D.M. Volitve sta vodila g. Miloš Abram in pokojni Adolf Vadnjaj, oče naše poznane vzgojiteljice ge. Aleksandre Ceferin. Člani odbora naj bi se volili posamično, kar pa ni ugajalo prisotnemu, sedaj tudi že pokojnemu patru Pivku, ki je hotel naj se najprej pripravijo liste celega odbora in se potem izvolijo ali odklonijo v celoti. Prisotni pa so to zavrnili in podprli g. Žerdonerja, ki je dejal, da je namen volitev posameznih kandidatov to, da se nudi možnost izvoliti najboljše predstavnike po spo-

sobnostih za posamezne funkcije in se na ta način odstrani nevarnost predlaganja celih odborov na kakršnikoli ideološki osnovi, kar bi bilo možno če bi bil odbor voljen po listah.

Tako se je že v samem pričetku pokazalo, da novo društvo noče imeti nikakršnih spletk, ki bi ga privedle v politično skaljene vode.

Volitve so zatem potekle gladko in vsi predlagani so brez obotavljanja sprejeli kandidacijo. Tako je bil vzpostavljen prvi odbor prve slovenske organizacije v Melbournu in menda prve, še vedno obstoječe slovenske organizacije v Avstraliji. Izvoljeni so bili: Zlatko Verbič, predsednik; Marijan Persič, podpredsednik; Vekoslav Žerdoner, tajnik; Jože Golenko, blagajnik; Jože Potočnik, gospodar; Martin Adamič in Pavle

Počtarenko, odbornika. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Adolf Vadnjaj, Miloš Abram in Franc Novina. In tako je začela slovenska organizacija v Melbournu in se takoj vrgla na delo. V začetku smo se najbolj osredotočili na prirejanje plesnih zabav, kajti potrebna so nam bila finančna sredstva in pridobiti smo hoteli še zanimanje drugih rojakov. In ni dvoma, da so se ravno na teh zabavah napravila nova poznanstva, katere so večkrat dosegla svoj vrh v porokah, katerih posledica je tudi marsikateri današnji član mlajše generacije.

V 35 letih obstoja je naše društvo prebrodilo marsikatero težavo, toda dobra volja in visoka narodna zavest so vedno zmagali. Če je kakšen sodelavec odpadel radi utrujenosti ali drugega vzroka, se je vedno našel kdo drugi ki je stopil na njegovo mesto in s svežimi močmi poprijel za delo. Tako so se na krmilu društva menjale generacije. Število slovenskih naseljencev v Melbournu se je širilo, iz domovine so prihajali novi ljudje, včasih tudi z drugačnimi pogledi na življenje, toda ko so uvideli, da naše društvo ni politično opredeljeno, da mu gre v glavnem zato, da zbira rojake in ohranja slovensko izročilo, so se mu tudi ti novi kadri pridružili ter obogatili in popestrili društveno življenje.

Ker se uspeh najlažje meri po gospodarjenju pa pogledjmo in primerjajmo imovino, ki jo je društvo imelo v svojem prvem letu s tem kar poseduje danes. Inventar društva leta 1955 je bil sledeč: 532 kozarcev, 30 plastičnih krožnikov, 1

slovenska zastava, 4 brisače, 6 stojal za listke, 2 brizgalnici za krasitev peciva, 2 tase, 1 klešče za luknjanje, 2 barvi, 405 papirnatih krožnikov, 1 rola celotape, 4 role sukanca, 2 komada mila, 350 papirnatih serviet, 3 zavitki pralnega praška, 3 vrvice, 8 komadov lesenih konjičev, odborniške značke, papirnati srčki in raznobarni crepe papir. Danes pa se imovina našega društva prav gotovo suče nekje nad milijonom dolarjev. To je samo uspeh dela 35 let na gospodarskem polju. Če pa bi hoteli navajati tudi vse druge uspehe bi bila za to potrebna cela knjiga in upam, da se bo nekega dne našla oseba ki bo sestavila tako spominsko knjigo.

S.D.M. kakor se je kasneje preimenoval S.K.M. je še danes za zgled dobrega slovenskega gospodarstva ter dokaz domoljubnosti in pridnosti Slovencev. Je najboljši primer kako se tudi ljudi, ki prihajajo z različnih okolij, ki imajo različna življenska merila in katerih nazori niso vedno skladni, lahko poveže v celino in se jih navduši za sodelovanje, kadar je podlaga temu ljubezen do rodnega kraja, do svoje narodnosti ter pa tudi spoštovanje in upoštevanje gledišča vsakega posameznika.

S.D.M. je bilo seme iz katerega so vzklike bujne rasti drugih slovenskih društev v Melbournu in Viktoriji. Da se danes Slovenci lahko dičimo s takimi društvenimi uspehi in društvenimi domovi je predvsem zasluga vzpodbudnega primera, ki ga je S.D.M. dajalo v preteklosti in ga bo verjetno tudi v bodoče.

Generacije, ki so dale prvi zagon slovenskemu društvenemu udejstvovanju v Melbournu počasi prehajajo v leta počitka, mnogi sodelavci iz prvih let pa so se tudi že za večno poslovili.

Krmilo S.D.M. imajo danes v rokah že generacije, za katere je bil obstoj S.D.M. življenjsko dejstvo. Saj mnogi od njih so se rodili ali pa prišli v Avstralijo šele po tem, ko je društvo že krepko zoralo ledino. Niso jim poznane težave, katere so morali premagati ustanovitelji in člani v prvih letih društva. Toda vse kaže na to, da se tudi naši "mladi" ne bodo oddajili s poti prejšnjih generacij in da bodo tudi v okoliščinah, ki so se spremenile s časom, uspešni v vzdrževanju dediščine, ki so prejeli od svojih predhodnikov.

Marijan Persič

V.F.L. HALFTIME SPECTACULAR

Dear Readers,

Did you have an opportunity to view the fantastic performance of the Halftime Spectacular promoting the 1996 Olympics, hopefully to be held in Melbourne.

Some of our Youth represented the Slovenian Community in that performance. Congratulations go to David Markič, Lydia Markič, Julie Krnel, David Krnel, Eric Gelt, Frances Gelt, Samantha Penca, Igor Brgoč, Aleš Brgoč, Natasha Spilar, Mark Tavčar, Kelli Kapuranis, Brendan Smith and Damian Pišotek.

These young people very admirably performed and made us all very proud of them. Before the actual performance,

they gave up their time to attend five rehearsals, three of which were whole day ones starting from 11am to 5pm. The rehearsals took much organisation and time as there were approximately 2,500 people to manage.

At rehearsal time it became obvious the grandeur of such an enormous performance. When I asked the youth what were their thoughts and opinions, they all agreed that it was a fantastic opportunity and experience. All were very pleased to have been part of such a performance.

Aleš Brgoč said that he felt it was "a cultural experience".

Julie Krnel added "an experience hopefully to be repeated".

David Markic felt this was all "fulfilling" while David Krnel thought it was all "exhilarating".

Igor Brgoč and Natasha Spilar both agreed upon it being a "memorable experience".

Frances Gelt "was proud to have been part of it".

Samantha Penca felt that it was "an experience of togetherness, striving for one thing", while Damian Pišotek

mentioned that he was "proud to be of Slovenian Community".

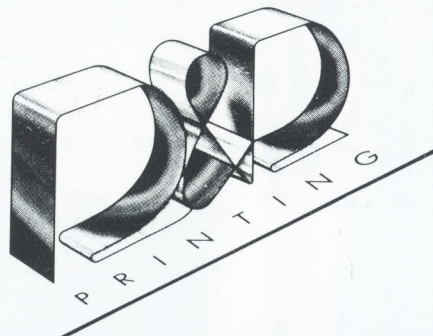
On the actual day we were all very lucky as the weather turned out to be fine and the sun shone while the performance went on air. It was estimated that 90 million people throughout the world viewed the program.

Congratulations once again to our representatives and thank you for a job well done!

Magda Pišotek

Our Youth in the V.F.L. Halftime Spectacular are from L. to R. (back row) Igor Brgoč, David Markič, Eric Gelt, Brendan Smith, Damian Pišotek, Aleš Brgoč, David Krnel and Mark Tavčar; (middle row) Kelli Kapuranis, Natasha Spilar, Samantha Penca, Frances Gelt; (front row) Julie Krnel and Lydia Markič.

● Quality Offset and Letterpress Printers

● Creative Designers

● Gold Stamping

● Raised Printing

TISKARSKI VAJENEC

IŠČEMO MLADEGA FANTA, KI IMA VESELJE DO DELA NA STROJH, DA SE IZUČI ZA TISKARJA.

INTERESENTI NAJ POKLIČEJO DRAGOTA ZORCA

107 PALMER STREET RICHMOND 3121
Tel (03) 429 9122 (5 lines) Fax (03) 428 6205

Balinarji ki so tekmovali za Prenosni Pokal S.D.M. Ekipe iz Geelong-a je prišla malo kasneje.

Balinarsko tekmovanje v Albury-Wodonga (od L. proti D.) so Marija Špilar, Milka Kristan, Miro Kastelic in Stojan Može. Spredaj sta Sandra Krnel in Jože Urbančič

Na sliki Predsednik Balinarske Sekcije S.D.M., Jože Urbančič, g. Lyn Bevc, pokroviteljica pokalov (Motorcraft Motor Trimmers), ter Marijo Šverko, Gidijo Markežič in Štefan Penko (Istra Social Club)

Izseljevanje Slovencev v Avstralijo predstavlja zadnjo fazo množičnega izseljevanja Slovencev (še posebej v sedemdesetih letih). Vendar pa se izseljevanje v Avstralijo razlikuje od prejšnjih izseljevanj Slovencev predvsem glede različnih vzrokov in socialne strukture emigrantov - izseljencev.

Vzroki izseljevanja so bili: socialno-politične spremembe sistema takoj po koncu II. svetovne vojne ter socialne in ekonomske spremembe, ki so se odražale v hitri industrializaciji in v deagrarnem procesu. Kljub hitri industrializaciji pa je v prvih dveh desetletjih po II. svetovni vojni vseeno primanjkovalo delovnih mest, kajti v tem obdobju je bil presežek kmečkega prebivalstva največji. Zato se je moral del delovno sposobnih ljudi izseliti in sicer najprvo v zahodno-evropske države, med leti 1960 in 1970 pa tudi v Avstralijo.

Slovenci, ki so se izselili v Avstralijo pred II. svetovno vojno ali v letih po njej, so bili v večini kvalificirani ali polkvalificirani delavci, med njimi pa jih je bilo tudi nekaj s srednje in višje šolsko izobrazbo.

Del izseljencev, ki se je naselil v Avstraliji v 60-ih in 70-ih letih pa je prišel sem posredno potem, ko je že preživel določen čas v izseljeništvu in sicer predvsem v zahodno-evropskih državah.

Za razliko od izseljevanja v ostale dele sveta, pa so se Slovenci po drugi svetovni vojni izseljevali v Avstralijo več ali manj enakomerno z vseh področij Slovenije.

Značilnost izseljevanja v Avstralijo je tudi v tem, da so se že v prvi fazi izselile celotne družine ter s tem postavile temelje novemu življenju. Zaradi tega je tu precej močno zastopana druga generacija. Vendar pa je postopna integracija le-teh v avstralsko družbo potekala dokaj hitro, tako da je danes druga generacija že del avstralske družbe.

Slovenski izseljenci so razkropljeni po velikih industrijskih centrih vendar pa so povezani preko kulturnih in cerkvenih društev. Že takoj po naselitvi v novi deželi so bila ustanovljena tudi mnoga kulturna društva, zgrajena pa so bile tudi mnoge cerkve. Prisotnost Slovencev in njihova identiteta v avstralski družbi danes pa se izraža tudi z oddajami na etničnem radiju, z izdajanjem knjig, časopisov ter z ustanavljanjem knjižnic. Posebno pozornost pa dajejo tudi učenju slovenskega jezika in sicer najmlajše generacije Slovencev, uvajanju slovenskega jezika kot uradni učni predmet v srednjih šolah ter ustanovitvi slovenske katedre na univerzi v Sydney-u.

Slovenska izseljeniška društva tesno sodelujejo, imajo pa tudi dve centralni organizaciji. Skupaj organizirajo gledališke predstave, nastope folklornih pevskih zborov, recitatorjev ter ostalih posameznikov. Prav tako pa je treba omeniti nastope tukajšnje slovenske mladine, ki so izredno dobro organizirani.

Med Slovenci pa delujejo tudi slovenski duhovniki in nune, ki bolj ali manj redno vršijo mašne obrede v slovenskem jeziku.

Za nadaljni razvoj slovenskih društev in slovenske kulture pa je pomembna mlajša generacija izobraženih Slovencev, ki so se vključili v kulturno življenje Slovencev. Danes je v avstralski družbi mnogo priznanih arhitektov, slikarjev, pesnikov in pisateljev, ki so Slovenci. Založniška hiša SALAC (SALUK) v Sydney-u, kjer izdajajo leposlovne ter ostale knjige, je zgolj eden izmed primerov vključitve Slovencev v avstralsko družbo. Prav tako moramo omeniti slovensko akademsko združenje v Sydney-u. Značilno je, da so s svojimi kulturnimi aktivnostmi odprti tudi drugim etničnim skupinam, še posebej tistim, ki gojijo originalno slovensko alpsko glasbo. Tako slovenski ansambli pogosto nastopajo pri nemških, švicarskih in italijanskih etničnih skupinah. Prav tako pa nastopajo tudi na avstralskih kulturnih prireditvah.

Kulturna društva so dosegla visok kakovosten nivo na področju upodabljanja umetnosti, glasbe in literature. Kulturna in ostala društva slovenske etnične skupnosti poskušajo najti in navezati več trajnejših vezi s kulturnimi organizacijami v matični Sloveniji. Ne smemo tudi pozabiti, da je prispevek slovenskih pisateljev v Avstraliji zelo pomemben za ves slovenski kulturni prostor. "Zbornik avstralskih Slovencev 1988" - The Anthology of Australian Slovenes Literary-Art Circle (SALAC) v Sydney-u lahko označimo kot zelo pomembno delo, ki prikazuje kulturno ustvarjalnost Slovencev ter tudi vključitev letih v avstralsko družbo. Slovenci v Avstraliji pa so vključeni tudi v poslovno življenje Avstralije, kjer so zastopani s številnimi privatnimi obrtnimi dejavnostmi ter podjetji. Omenimo še, da so sami zgradili cerkve, ki jih imajo, ter prav tako kulturne domove in športne objekte.

Studija v področju naselitve, številu in socialno-ekonomskih značilnostih Slovencev v Avstraliji je odvisna od dostopnosti določenih podatkov. Do uradnega censusa leta 1976 so se priseljenci iz Jugoslavije določali po kraju rojstva v Jugoslaviji. Med priseljenci iz Slovenije in ostalih delov Jugoslavije so tudi Nemci in Italijani rojeni v Jugoslaviji, ki jih pač ne moremo šteti med Jugoslovane. Prav tako pa Slovenci, rojeni v Italiji, ne morejo biti del italijanske etnične skupine, glede na to, da so člani slovenskih organizacij.

Podatki o slovenskih kulturnih društvih, cerkvah in ostalih cerkvenih organizacijah so nam lahko v pomoč pri raziskovanju področij, ki jih naseljujejo Slovenci in pri raziskovanju njihove prisotnosti v kulturnem in socialnem življenju Avstralije. Prav tako pa se prisotnost Slovencev odraža tudi v radijskimi oddajami v slovenskem jeziku preko etničnega radija v Avstraliji, s slovenskimi publikacijami ter z urami slovenskega jezika tako v obliki privatno organiziranega dodatnega pouka slovenskega jezika kakor tudi uradnega na nivoju državnih srednjih šol. Mojca Baraga

TEŽAK ZAČETEK

Ladijski kapitan mornarju novincu:
- Vrzi sidro!
- Kaj pa...
- Vrzi sidro!
- ... kaj pa, če ga bomo še potrebovali?

ASTRONOM

- To, da so odkrili planete, razumem. Ne razumem pa tega, kako so zvedeli za njihova imena.

MUZIKANT

- Kateri instrument imaš najraje?
- Gong za kosilo.

NA PUMPI

Voznik petrolovcu:
- Še gume kontrolirajte.
- Ena, dve, tri, štiri... vse v redu!

POMLAD

- Kateri moški nikoli ne doživi druge pomladi?
- Sneženi mož.

ŠKOTSKA

- Ali si obul nove čevlje?
- Da, očka.
- Potem pa delaj čim večje korake!

HITRA IZBIRA

- Kakšen klobuk pa imaš, Francelj? Saj ti kar na uhljih čepi. Pa bi si ja malo manjšega izbral.
- V gostilni imaš pa prav čas klobuke izbirati!

KRIŽANKA

8		OTOK V PACIFIS. OTOČJU TUAMOTU	ANGLEŠKI PLEMISKI NASLOV	VRSTA ŽITARICE
	IME SAHISTKE KUŠNIR			
	VELIK PTIČ			
	EVROPA (MEDNAR.)			
AZIJSKA ŽIVAL IZ RQDU MACK				
MESNI ALI SLADKI ZAVITEK				
DOLGA DOBA, VEK		JAPONSKI POLITIK (EISAKOU)	KRAJ V OBČINI LJUBLJANA SIŠKA	RUSKO ŽENSKO IME
VETER V JUGO-VZHODNI AZIJI				
ZDRAVILA IZ OPIJA				
	ODPORNIŠKO GIBANJE PROTI BRITANSKEMU KOLONIALIZMU NA CIPRU			

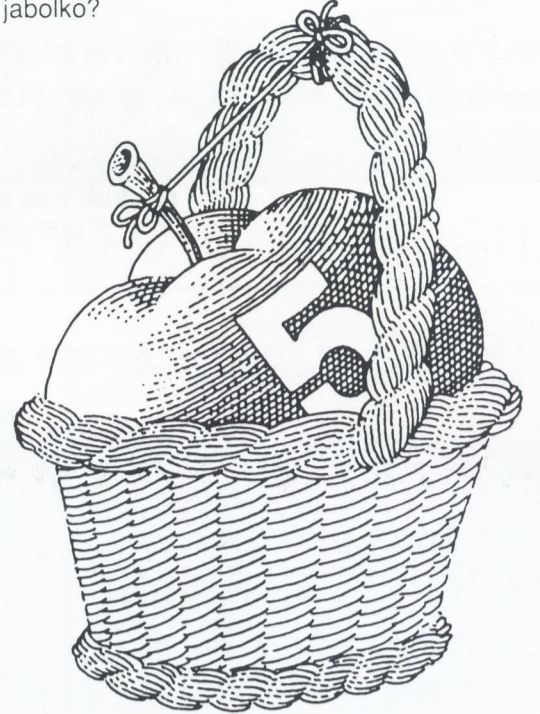

BREZ SKRBI

Mama je dala Katji v roke pladenj s kavami, da bi ga nesla gostom. Pri tem ji je naročila:
 — Pa glej, da ne boš po stopnicah padla!
 — Brez skrbi, mama, poglej, kako trdno se držim za pladenj.

LOGIKA

V košarici je 5 jabolk. Kako razdeliti jabolka na pet deklic tako, da ostane v košarici eno jabolko?

Rešitev: Štiri deklice dobijo po eno jabolko, peta dobi košarico, v kateri je ostalo eno jabolko.

LAIBACH in IRWIN ali NEUE SLOWENISCHE KUNST

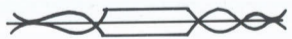
— umetnost slovenskih fantov predstavljena na Monash univerzi v Melbournu

V nedeljo, 6. avgusta letos, so na Monash Univerzi v Melbournu predstavili delo naših slovenskih fantov, ko so s svojo umetnostjo zasloveli po celem svetu. Eksplozijo totalitarnega sistema, značilnega za vzhodno Evropo, izražajo potom rock glasbe, dramske umetnosti, slikarstva in posterjev.

Rock skupina LAIBACH, glasbeniki so sicer Trboveljčani, se nahaja na vseh domačih in svetovnih lestvicah, za seboj ima pa tudi nekaj zelo uspešnih turnej po Nemčiji, ZDA in Kanadi. Milijoni njihovih oboževalcev so se tako pričeli zanimati za deželo odkoder fantje prihajajo — za Slovenijo. Sicer je LAIBACH prva in edina slovenska, ozirama jugoslovanska rock skupina, ki je zaslovela na zahodu. Amerikanci jih uvrščajo med najboljše rockovce na svetu.

Zadnji dve plošči LAIBACHA sta SIMPHATY FOR THE DEVIL in LET IT BE, toda tokrat po laibachovski.

IRWIN ali NEUE SLOWENISCHE KUNST pa s svojimi vizualnimi umetniškimi projekti ki so, kot pravijo, sinteza principov "klasičnega" in "modernističnega" slikarstva v homogeno likovno površino, tudi razstavlja po celem svetu. Znašli so se celo v newyorški galeriji Bess-Cutler.

Simona Weiss, mlada in prikupna pevka zabavne glasbe, Mariborčanka, ki sicer ustvarja v Ljubljani, se je pojavila na odrih Splitskega festivala, ki se je po tradicionalnih festivalskih dneh v Splitu preselil še v nekatera avstralska mesta. Poslušali smo jo tudi v Melbournu v dvorani Tennis centra. Ta večer nam je

zapela pesem PREPOVEDANA LJUBEZEN, ki je posneta na kasetah in ploščah SPLITSKI FESTIVAL 89.

Doma, v Sloveniji, je Simona Weiss predvsem zaslovela s svojo kaseto in prvo digitalno ploščo, posneto v studiu Tivoli leta 1988. pod naslovom PESEM V MENI, TO SI TI. Vsa besedila posnetih pesmi je napisala Simona sama. Še posebej pa je popularna popevka s te kasete PADLA JE ZADNJA SOLZA.

Napisala: Stanka Gregorič

ŠOK

- Si slišal, Janeza je žena pustila...
- In kako je prenesel?
- Zdaj je že bolje, prve dni pa se mu je skoraj zmešalo od veselja.

DOMAČA

Moja mati so nekoč,
 ko bil dan je hudo vroč,
 skledo MLEKA kisat dali,
 da bi v mesto sir prodali...
 Ali smola,
 ker ni stola,
 skledo dali so na tla;
 v kleti temni
 in podzemni
 naj počiva dan al' dva!

Tam na zemlji, poleg soda,
 dvoje žab spokojno spi,
 a, ker ženskega sta roda,
 radovednost ju sbrudi;
 ena kihne,
 druga vzdihne,
 sline tok se pocedi -
 šment ga vedi,
 če tam v skledi
 kup najboljših ni jedi!

Hitro prva krake sproži,
 druga v skoku pohiti,
 na obeh zeleni koži
 znoj lakomnosti blesti.
 Brez besede
 prva sede,
 nos čez lonca rob moli,
 druga raje,
 poskak' vaje,
 salto v sredo naredi!

Prva čuje čofotanje
 in zavist ji um skali -
 da na njo ne pride manje,
 brž za drugo pohiti!
 Kmalu vpije:
 "Joj, norije,
 nevoščljivost, kam si šla?"
 V strahu tone
 in utone,
 več ne dvigne se iz dna!...

Drugo slabo ne obide,
 čofota še v pozni mrak
 in ko zjutraj mati pride -
 z MASLA skoči žabji spak!
 Gleda mati,
 misli mati,
 moder nauk nam žaba da:
 bodi v sili,
 bodi v mili,
 zmaga ta, ki se ne da!

RAFOLT ZMAGO

SOSEDI

- Zvedela sem, da te mož vara.
- To že vem.
- Pa veš s katero?
- Tudi to vem. Le tega ne vem, s čim?

NEPRIJETNO

- Kaj je s teboj? Nekam potr ti.
- Kaj ne bom! Žena me je zalotila s hišno pomočnico.
- Nerodno, res nerodno.
- Pa to še ni najhuje. Zdaj mi grozi, da bo vse povedala moji tajnici.

DOBRA ŠALA

- Včeraj sem bil s tvojo ženo. Povedal sem ji tak vic, da je od smeha s postelje padla.

EGOIST

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum.....Podpis.....

REŠITEV KRIŽANKE

KRIŽANKA: Ala, noj, gepard, ruliada, era, monsun, opati, ventil, Eoka.

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . .

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije.
in vse strani sveta...

Obrnite se na nas čimpreje, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti
potni list in jugoslovansko vizo!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse.ure)

(Licence No. 30218)

VSako SREDO IN NEDELJO V JUGOSLAVIJO
NA JATOVIH KRILIH

Odhod iz Melbourn ob 15.50 uri — iz Sydneya ob 13.15 uri

PRIHOD V BEOGRAD NASLEDNJI DAN OB 6.25

Odhodi letal za Ljubljano:

PONEDELJEK Beograd odhod 17.45 —	Ljubljana prihod 18.45
ČETRTEK Beograd odhod 8.30 —	Ljubljana prihod 10.05
8.50 —	Ljubljana prihod 9.50

NOVO NOVO NOVO

POSLOVNO POTOVANJE JE OBVEZA
V ADRIATIC CLUB RAZREDU JE
ZADOVOLJSTVO!
TAKOJ PO VZLETU SE LAHKO
PRIPRAVITE ZA POSLOVNI DAN!

Za vse podrobne informacije pokličite JAT-ova predstavništva
ali turistične agencije.

SYDNEY 126-130 Phillip St. ☎ (02) 221-2199, 221-2899	MELBOURNE 124 Exhibition St. ☎ (03) 654-6011 654-6199	PERTH 111 St. Georges Tce. ☎ (09) 322-2932 481-0149
BRISBANE 248 Adelaide St. ☎ (07) 229-7855 229-7660		AUCKLAND Air New Zealand House 3 sprat, 1 Queen St. ☎ (09) 39-2798

euro furniture

Division of EUROINTERNATIONAL PTY.LTD.

Wide range of:

- Colonial and Contemporary dining settings
- Rocking chairs
- Bentwood chairs
- Modern bedrooms

From top Slovenian furniture producers
Available at all leading furniture retail stores.

Factory show room:

3 Dalmore Drive, Scoresby, 3179, Victoria.
Telephone: (03) 764 1900

WE BRING WOOD TO LIFE!!

ANNOUNCEMENT OF MERGER

AND

CHANGE OF ADDRESS

Morgan Vukadinovic & Jockel & Godfrey Stewart & Co
Barristers & Solicitors

Are pleased to announce that the respective
firms merged on the 30th October, 1989.

The new firm is practising under the name of:

GODFREY STEWART & CO'

(Incorporating Morgan Vukadinovic & Jockel)

Solicitors

Suite 18, 2nd Floor
600 Lonsdale Street
MELBOURNE 3000

Telephone: (03) 670.0344
Fax: (03) 670.3094
Ausdoc Dx: 467 MELBOURNE

The Footscray office of Morgan Vukadinovic & Jockel
is moving from 96 Charles Street, Footscray to the
above address from the 30th October, 1989.

The address of the Dandenong office remains unchanged:

Unit 7,
50-54 Robinson Street,
DANDENONG 3175

Telephone: (03) 793.1955

ALL SOLICITORS AND STAFF OF MORGAN VUKADINOVIC
& JOCKEL WILL REMAIN IN THE EMPLOY OF THE NEW FIRM

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.
T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES
560 Mt.Alexander Road, Ascot Vale.

POPRAVLJAMO
vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje
Tel. 370 8279 — A.H. 337 2665

**Penca Henderson
& Assoc.**

Lastnik: Stanko Penca in Gary Oder

518 Sydney Rd., Brunswick, Vic.
Tel.: 387 7055

nudi poklicne usluge in nasvete
v vseh vaših davčnih obveznostih

Motorcraft
MOTOR TRIMMERS PTY. LTD.

FOR ALL
AUTOMOTIVE, MARINE AND AIRCRAFT
UPHOLSTERY REQUIREMENTS
WITH OVER 30 YEARS EXPERIENCE

PAUL BEVC
Director

55 BAKERS ROAD
NORTH COBURG 3058

TELEPHONE: 354 6332
MOBILE PHONE: 018 33 6385